

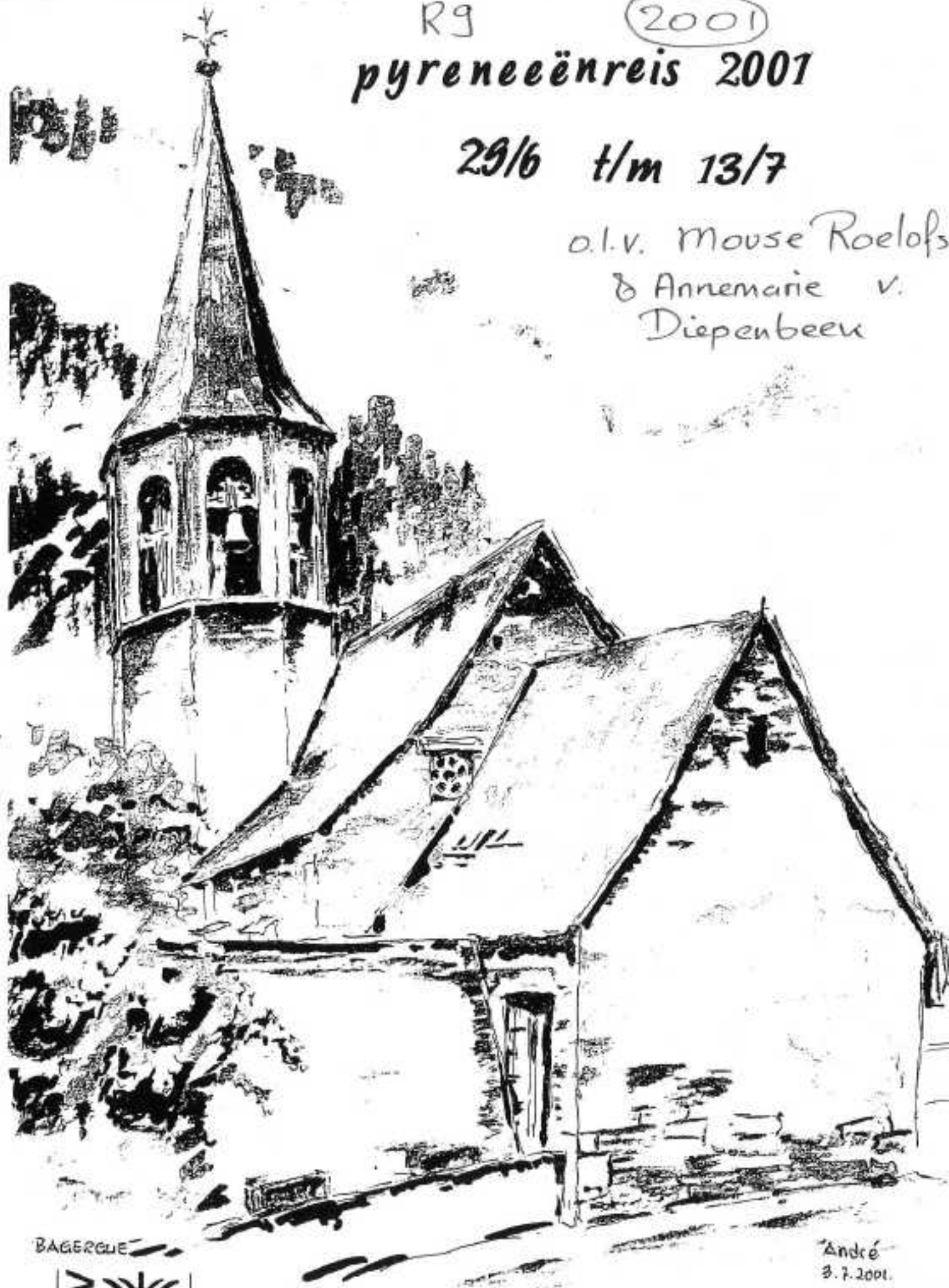
R9

2001

pyreneeënreis 2001

29/6 t/m 13/7

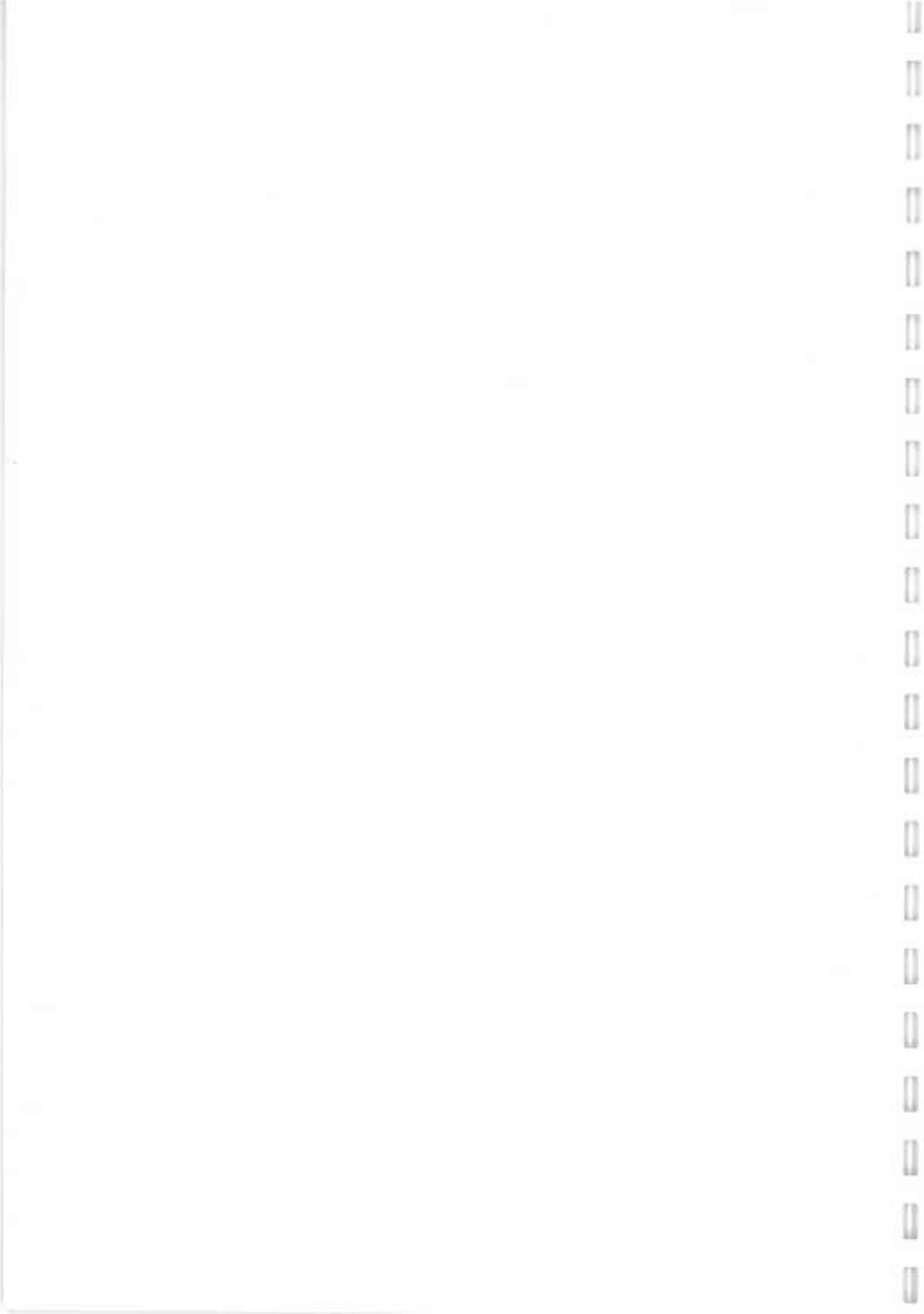
o.l.v. Mouse Roelofs
& Annemarie v.
Diepenbeek

BAGEREUE

André
3.7.2001.

DE DEELNEMERS AAN DEZE REIS WAREN:

Toon Aerts	Ruud en Marianne v.d.Akker
Elizabeth Baerselman	Hans en Ineke Bolland
André Bolt	Thijs Franse
Wijna Houwing	Gerrit Hutten
Jan Jonker	Toon en Niekje v.d.Burg
Manuël Kneepkens	Siny Koops
Maria Nooijen	Arja Smink
Annie Vos	Alberdien Weg
Theo Welle	Annie Wielemaker
Bram Wielemaker	Ursula Wittbrodt

Leiding: Annemarie v.Diepenbeek en Mouse Roelofs.

Vlinderlijst: Maria Nooijen, Bram en Annie Wielemakers (ook Libellen)

Vogellijst: Siny Koops, Alberdien Weg

Zoogdieren/reptielen/amfibieën: Annemarie v.Diepenbeek

Plantenlijst: Annie Vos en Manuël Kneepkens (hulde!)

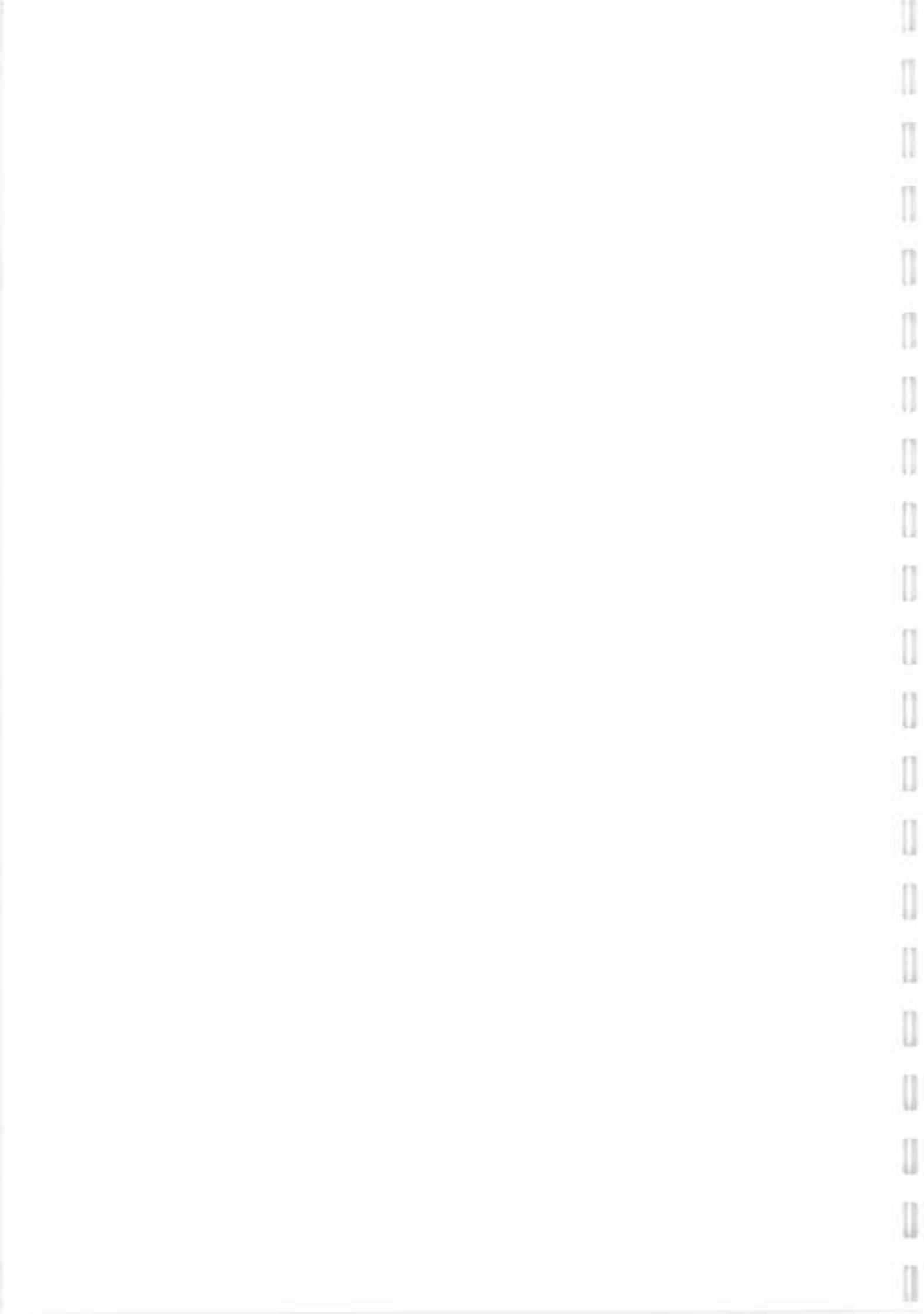
Mijten: Hans Bolland. Verdere insecten: Mouse Roelofs

Lay-out en typewerk: Mouse Roelofs

Tekeningen: Voorkant: André Bolt. Verder Elizabeth Baerselman en Mouse Roelofs.

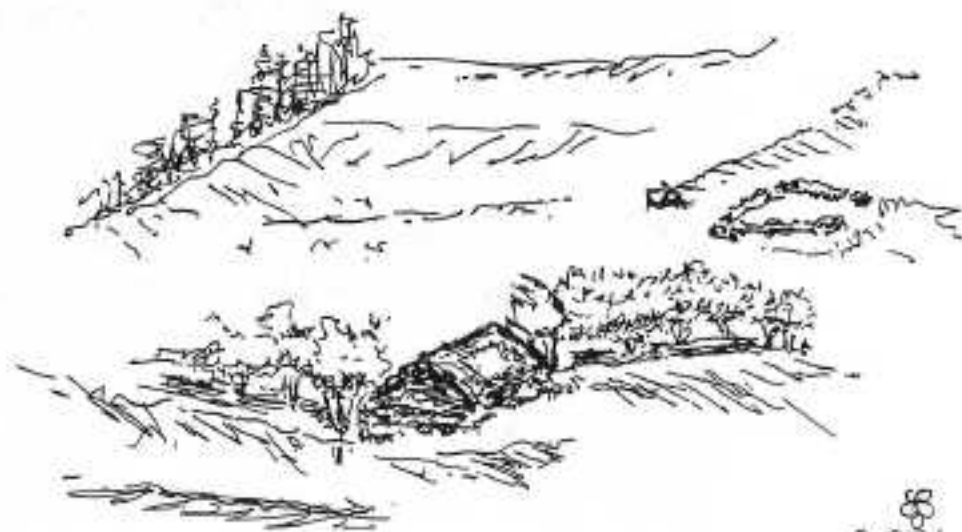
groepsfoto

KNNV-reis R9 Spaanse Pyreneeën van 29 juni t/m 13 juli 2001.

locatie/datum excursiedoelen/gebiedsaanduidingen

- 1 29.0 treinreis Roosendaal-Brussel-Parijs-Pau
- 2 30.6 busreis Pau-Jaca
middagexcursie omgeving kloosters San Juan de la Peña / Santa Cruz de Séros,
ten zuidwesten van Jaca,
- 3 1.7 omgeving achter het stationsgebouw Canfranc (oostzijde: Los Arañones);
- 4 2.7 Parque de Ordesa, via ingang Torla (met taxi's) aan de westzijde
- "lage" excursie langs Río Ara tot aan of voorbij de 3 cascades (GR 11),
- "hoge" excursie vanaf Casa Oliván, langs refugio, bij splitsing westwaarts
langs masief Faja Blanquera en bij Clavijas do Cotauero weer zuidwaarts en
naar beneden richting rivier en cascades en GR 11;
- 5 3.7 van Santa Eulalia de Gállego (zuiden van Riglos) naar Morán, excursie langs
olijf- en amandelboomgaarden (met uitkomende en zingende cicaden);
op terugweg stop/excursie naar Malles de Riglos (gierenrotsen) bij Riglos;
- 6 4.7 bustocht langs Valle de Hecho, noordwaarts, bij Hecho noordwestwaarts (Valle
de Aragües, via Boca de Infierno (=Hellegat), excursie Selba de Oza, langs Río
Aragon; bustocht terug zuidwaarts door/langs kloven/rivieren Hecho/Ansó;
- 7 5.7 Parador Peña de Oroel (loof- en gemengd bos), veldweg Paco Sesún
Solaniello (met "gierenrestaurant"), veldweg met verlaten akkertjes en
orchideeën- en wildezwijnenveldje bij Pardina d'as Fuens de Sarsa (alle
onverharde zijweggetjes aan A-1205 ten zuiden van Jaca);
- 8 6.7 transfer (bus) van Jaca naar Bagergue met stopplaats (lunch) in olijfgaard bij
Torres del Obispo (afslag aan N 123, ten westen van Benabarre);
- 9 7.7 Riu d'Aiguamoix, (zuidelijk van Salardú) richting Estany de Colomers;
- 10 8.7 Riu Unyola, ten noorden van Bagergue, richting Lac de Montolu;
- 11 9.7 Riu Noguera (noordoostelijk van Salardú) tot Montgarri;
- 12 10.7 Parque Nacional Aigüestortes, via (oostelijke) ingang Espot langs Río Escritia
(taxi's), excursie rondom Estany de Sant Maurici, langs Mirador de L'Estany en
meertjes Bassá em Estany de Ratera;
- 12 10.7 alternatieve botanische excursie naar de meertjes van Bassiver/Rosari (v.a.
cabana de Riu Malo);
- 13 11.7 Bonaigua, richting Estany de Gerber;
- 14 12.7 omgeving pension/wandeltocht van Bagergue naar Arties; bustocht naar Pau;
- 15 13.7 treinreis Pau-Parijs-Brussel-Roosendaal.

Vrijdag 29 juni.

Vanaf een uur of vier druppelde iedereen binnen op station Roosendaal en maakte kennis met reisgenoten en reisleiding. Het was warm en vol in de trein naar Brussel en de Thalys vertrok met vertraging. In Parijs was het benauwd in de metro en zo was iedereen drijfnat van het zweet bij aankomst in de krappe 6-persoons slaapcoupe's, en pas toen we al een half uur reden gingen de toiletten en washokken open.

Zaterdag 30 Juni.

Lekker ontbeten bij het station van Pau en daarna met de bus naar Jaca. Via de Valle d'Aspe (laatste bruine beren in de Pyreneeën), Col du Somport en de Valle de Canfranc, langs de rio Aragon naar Jaca. Voor het eerst zagen we Zwarte wouwen vanuit de bus. Bij Hotel Aznar Vlogen veel Gierzwaluwen en we zagen onze eerste Vale gier. Na oprispen, uitpakken en lunch vertrokken we naar het klooster van San Juan de la Peña, ten zuidwesten van Jaca, op ruim 1.000 meter hoogte. Het is tegen en half onder een kale rotswand gebouwd. We volgen een pad, halverwege de rotswand langs het dal, met een prachtig uitzicht op de tegenover liggende wand met holen, waarin nesten van Vale gieren. De hele middag zagen we ze zweven, soms wel 20 tegelijk. Langs het pad vele planten, die onmiddellijk geteefrmineerd werden. Ik noem hier: Kleverig vlas, Lathyrus, een endemische Stekelbrem (Echinopartum horridum), Grastelie en Bupleurum. Voor de vlinderkenners was er ook veel te zien: Boswachter, Apollovlinder, Koninginnepage en vele andere. Op de terugweg stopten we nog bij de oude, 10^e eeuwse kerk van San Juan, met veel Huiszwaluw-nesten. We hoorden daar voor het eerst deze vakantie de Europese kanarie. Op het dak groeiden enorme exemplaren van de Kompassla. Boven de rivier zagen we nog een Rode wouw. 's Avonds in het parkje bij het hotel hoorden we na tienden de Dwergooruil en bij de muziektent vlogen vleermuizen.

Arja Smink.

VERSLAG ZONDAG 1 JULI

Deze zondag begint voor Thijs Franse niet zo gunstig. Hij heeft het in zijn rug gekregen, en is daarom genoodzaakt om in het hotel te blijven.

Er wordt voor hem gezorgd wat ontbijt enz. betreft. De mensen van het hotel worden ingelicht, en deze zullen ook hun best doen voor Thijs.

Om 9.30 uur is het vertrekken met de bus. We gaan wandelen in de omgeving van het Nationaal park: Del-Anayet, en om precies te zijn, in het plaatsje Canfranc-Estacion zullen we uitstappen. (Afstand Jaca-C.F.Estacion is 23 km).

Van tevoren is er speciaal voor ons geregeld (door Annemarie en Mouse) dat het winkeltje in de buurt van het hotel, voor een kwartiertje wordt geopend, om er wat inkopen te kunnen doen.

In het parkje voor het hotel laat de Dwergooruil al van zich horen, met zijn typerende geluid. (Overigens de Dwergooruil is een nachtvogel die overdag rust en erg moeilijk te zien is).

Er is een andere chauffeur, die hopelijk beter gehumeurd is dan zijn collega gisteren.

We rijden door een erg mooi landschap, Met Italiaanse populieren en Cypressen, in het dal....

In de verte zijn ook de besneeuwde bergtoppen te zien, en we passeren nogal wat beekjes, die van de bergen afkomen. Een bijna-garantie voor het zien van de Waterspreeuw !!!

Inmiddels zijn we op de plaats van bestemming. Hier is een stuwmeer aangelegd ten behoeve van een electriciteitscentrale, genaamd: Central-de Canaroya.

In het plaatsje zelf is een groot spoorweg-emplacment, maar dit is nooit in gebruik genomen. Het ligt er zomaar enigszins verlaten bij. Een hoop werk en kosten voor niets gemaakt.

Wat hier o.a. te zien is, is de opmars van de commercie. Op een groot reclamebord staat vermeld: de bouw van 79 kapitale appartementen, voorzien van parketvloer, centrale antenne, enz. enz.

Maar goed, we vertrekken, de bergen in !!

Al snel valt de groep uiteen in een aantal "sub-groepen" en dit naar gelang ieders specialiteit en/of belangstelling.

Er is ook ontzettend veel te zien aan planten (o.a. gevlekte scheerling), vlinders en vogels !! Om Zo ongeveer 13.15 uur is het tijd voor een lunchpauze, die al-met-al duurt tot, zeg maar half drie.

Dan is het weer tijd om terug te keren, dezelfde weg terug.

Er zijn nog een paar mensen (waaronder ikzelf) die zich laten verleiden tot een "alternatieve" route, richting bus, maar daar komen we letterlijk en figuurlijk wel van terug ! Het pad blijkt n.l. geen wandelpad te zijn, maar een enigszins gemarkeerde richting aangever voor de afvoer van productiehout.

Om 16.15 uur zijn we weer in Jaca, waar de chauffeur ons afzet bij de Citadel. Deze is gesloten en we kunnen derhalve dan ook niet-naar binnen.

Misschien is het ook wel daarom dat vele de Rotsmus, met gele keeltje kunnen bewonderen.

Pas laat kunnen we aanschuiven aan tafel, en Thijs is inmiddels toch ook weer zover opgeknaapt, dat hij met ons kan dineren, en, daarna op het terras kan verblijven. Manuel en Annie zijn tot in de late avond bezig om de vele planten, overdag verzameld, op naam te brengen.

Dan is het al laat, en zoekt eenieder zijn of haar bed weer op.

De katten uit de omgeving van ons hotel, laten dan van zich horen in een territoriumgevecht, waar menigeen nog wakker van ligt c.q. lag.

Toon Aerts.

Jaca 2 juli 2001

We vertrekken om 10 uur van het hotel Conde Aznar (= graaf Aznar). De busrit naar ons excursie gebied begint via de grote verkeersweg rond Jaca en we gaan richting Nationaal Park Ordessa, achter Torla. Na het verlaten van de grote weg gaan we twee dalen door over een smalle weg. In het tweede dal stroomt de rio Serosal. De dalen hebben vrij steile wanden die toch behoorlijk bebost zijn. We zien vale gieren en enkele rode wouwen.vliegen boven de hoge bergtoppen.De rit duurt toch gauw anderhalf uur. We zien een waterspreeuw in de rivier. Buiten Torla moeten we van onze bus overstappen op een "parkbus" die ons naar het park zelf brengt.

Bij binnenkomst in het park komt er een "Spaanse ratelaarster" een uitgebreid verhaal houden wat zo iets betekent als , u kunt hier wat inlichtingen krijgen over het park. Wat verderop , bij de parkeerplaats zorgen we dat Thijs een schaduwrijk plekje krijgt om zijn tijd enigszins aangenaam door te brengen. Met tien man gaan we een beetje terug naar de ingang en gaan dan bij de "Casa Olivan" naar boven het bos in.

Hier worden we op onze klim vergezeld door zingende vinken. Na een behoorlijke klim door het bos komen we bij een stuk open bosrand. Hier kijken we uit op de "Pico de Salaros". Er loopt een klein stroompje waar iemand een klein zoogdier weg zag schieten maar dat niet heeft kunnen identificeren.

We klimmen door het bos omhoog en bij het uitkomen van het bos houden we onze rustpauze. Onderweg verzamel ik nog gauw de spintmijt Schizonobia oudemansi Gutierrez /Bolland , een knal rood-oranje mijt die dus nieuw is voor Spanje op zonneroosje (= Helianthemum nummularium). We klimmen al zoekend naar edelweiss want daar kun je een borrel mee verdienen, naar boven. Bij de waterval houden we onze lunchpauze. Hier bloeit prachtig het vetblad en vele andere mooi bloeiende planten. Ook zitten er gitzwarte paddevisjes in de watertjes rondom. De marmot verderop laat zich toch nog even zien. Na van deze plantenweelde genoten te hebben klimmen we nog iets hoger naar het pad dat tegen de rots aan loopt waar je een prachtig uitzicht hebt over het dal. Onderweg zien we veel bremkussens (= Genista horrida/ Echinopartum horridum) die verraderlijk prikken als je je hand erop legt. We volgen de richel en moeten een rots partij met een waterval oversteken. Terwijl we staan te wachten observeren we een paartje zwarte roodstaarten die aan het scharrelen zijn. Even voor de grote waterval Cotaruera ziet Ineke nog een gems naar beneden gaan. Dan gaat het snel bergafwaarts door het bos. Op één plek staat dan eindelijk het bloeiende Rómánda. Ook staan er in het bos naar beneden nog verschillende orchideeën soorten. Toch duurt de afdaling nog langer dan ik dacht. Eindelijk beneden moeten we nog enige tijd op de bus wachten die ons weer uit het park brengt bij onze eigen bus. De terugrit verloopt rustig, daar iedereen wat zit te soezen en verlangt naar een lekkere douche.

Maandag 2 juli. (II)

Met iets meer dan de helft van de groep werd gekozen voor de 'beneden' wandeling in het Parc de Ordesa. Deze prachtige route loopt grotendeels vrij dicht langs de rivier, waar je steeds wat 'hogerop' de cascades vindt die de rivier 'voeden' Prachtig excursieweer, niet te warm, niet te koud, we behoren vandaag duidelijk weer tot de 'gelukkigen der aarde'. De rijkdom aan planten laat ook weer niets te wensen over (zie lijst). We vinden zelfs de prachtige Catanache cacrulea op de rots, precies zoals Annie ons voorspeld had (vorige reis). Ook vonden wij de Edelweisz. Onderweg waren de 'kunstenaars' onder ons weer ijverig aan het tekenen en schilderen om hun impressies vast te leggen. De cascades waren overweldigend en leken zomaar uit het behoorlijk 'beboste' tevoorschijn te komen met klaterend geweld. Voeg daarbij nog de roepzang van vele vogels en de dag kan niet meer stuk. Bij terugkomst bleek dat Thijs zich al een stuk beter voelde. Hij had de dag doorgebracht in de schaduw van bossen in de buurt van restaurant en winkeltje bij het beginpunt en was blij ons weer te zien. Wel moesten we nog een tijdje wachten op de 'hoge' wanlaars, het was toch een pittige wandeling. De 'terreinbus' moesten we tweemaal laten gaan zodat ook zij nog even een terrasje konden pikken.

Mouse.

Hans Bolland

2001
Rotswand ORDESA - SPANJE

Dinsdag 3 juli.

Als ik 's morgens wil instappen in de bus, komt Hans op me toe en zegt: "schijf jij vandaag het verslag?" Goh, daar had ik nog niet op gerekend. Nou, vooruit dan maar, dan ben ik er ook vanaf. Voorlopig zitten we in de bus en gebeurt er weinig, behalve dat er zo nu en dan een vogel ergens wordt waargenomen.

Na ruim een uur gereden te hebben komen we bij een dorp van waaruit we gaan lopen. De naam van het dorp is moeilijk te noteren. 's Avonds hoor ik van Anpemie dat het Santa Eulalia de Gallego is. Er moet echter eerst nog uitgezocht worden welke kant we op moeten. In de tussentijd vertelt Mouse ons iets over de bijzondere dakpannen die hier op veel huizen liggen. Ze worden 'pater-tjes en nounetjes' genoemd en liggen in lagen op elkaar. Om verschuiven te voorkomen hebben ze een tapse vorm. Volgens Mouse werden ze vroeger gevormd op de bovenbenen van mannen. Waar, of nietwaar? Iedereen die haar verhaal aanhoord heeft, weet hoe beeldend ze dit vertelde.

Als we nog wat rondkijken zien we in de greppel langs de weg en toch dicht bij de huizen, het kadaver van een geitje liggen. Dat kunnen we vaststellen als het kopje met een stok wordt opgetild. De wele lucht die dan vrijkomt doet ons snel doorlopen. Inmiddels heeft Annemie van oude dorpsbewoners uitleg gekregen hoe we moeten lopen. Allereerst gaat het door keurig aangeveegde smalle straatjes van het dorp. De huizen staan dicht op elkaar, zodat ze elkaar schaduw geven. Dat maakt dat het vrij koel in zo'n straatje blijft. Buiten het dorp worden er Koningspages gezien. Al vrij spoedig bereiken we het dorp Moran. Van een dorp kan eigenlijk niet meer gesproken worden. Er staan maar weinig huizen en de vervallen kerk is in gebruik als opslagruimte. Aan de straatzijde is nog een dichtgemetseld toegangsporaal te herkennen. Aan de rondboog is te zien dat het een oorspronkelijk Romaans kerkje is. Het moet dus al ontstaan zijn in de 12^e eeuw. Een zeer lange historie heeft dit gebied dus al. Het zeer droge gebied is echter niet meer geschikt om hedendaagse landbouw te bedrijven. De oorspronkelijke

bevolking is daardoor grotendeels vertrokken. Een behulpzame Spanjaard geeft ons aanwijzing hoe we verder moeten lopen. Hij raadt aan om vooral voldoende water mee te nemen. Onder voortdurend gezang van cicaden vervolgen we onze weg. De eerste pauze is in een Olijfboomgaard. In de schaduw van een grote Olijfboom is het best uit te houden. Opeens is er dan opwinding bij enkele deelnemers! Er is een cicade aangetroffen die net uit z'n omhulsel is gekropen. Het beestje zit nog stil om-

dat de vleugels nog moeten 'harden'. Even later zien we er nog veel meer. Echter de route is lang en daarom gaan we weer op pad. We zien Bijeneters en verder worden er leuke vondsten van planten en vlinders gedaan. En dan, bij een drooggevalen poel is daar opeens Buffo buffo spinozes. De fraaie benaming slaat op een pad die zich heeft teruggetrokken in de pootafdruk van een hert. Voorzichtig wordt hij, het blijkt een mannelijk dier te zijn, uit zijn koele schuilplaats genomen. Hij blaast zich flink op om indruk te maken. Het helpt allemaal niets want resoluut wordt hij door Annemie in de hand genomen. Enthousiast begint ze te vertellen over deze paddensoort. Buffo buffo kent z'n bescheiden plaats. Z'n onderdanigheid laat hij blijken door een plasje te laten gaan in haar hand (of is dit angst?). "Geef niets" zegt ze "dat heb ik wel vaker meegemaakt" Na vele malen te zijn gefotografeerd, wordt hij weer teruggeplaatst in zijn koele schuilplaats. Als we daarna volgens de kaart een doorsteek proberen te maken, blijkt dat niet te kloppen, de weg houdt op en we komen uit bij omgeploegde grond. We keren weer terug naar de ons bekende weg. Hoe nu verder, de onzekerheid slaat toe en de dorst en vermoeidheid laten zich gelden (het is vandaag $\pm 40^\circ$)! We besluiten daarom dezelfde weg terug te lopen. In Moran wordt water bijgevuld. De Spanjaard van eerder ziet ons weer. Hij vindt het maar vreemd dat we dezelfde weg terug gaan. Ruim op tijd komen we op de afgesproken plaats aan, echter door oponthoud (wegwerkzaamheden) is de bus een uur te laat. Ook die beproeving moeten we ons laten welgevallen. Op de terugweg stoppen we dan nog bij Riglos. In de steile rotswanden nestelen hier Gieren. Van hieruit speuren de gieren de wijde omgeving af naar voedsel. Het dode geitje bij het dorp hebben ze echter nog niet gevonden. Misschien was het daar toch wel voor neergelegd. In het hotel aangekomen, spoelen we stof en hitte van ons af. 's Avonds doen we ons tegoed aan een heerlijke maaltijd met forel als hoofdgerecht. Als we daarna op het terras nog wat napraten, horen we twee Dwergooruilen elkaar antwoord geven. Heel bijzonder om dat te horen. Als ik in bed lig, hoor ik in de verte er nog steeds een roepen. Een toch wel vermoeiende dag met veel belevenissen is ten einde.

Gerrit Hutten.

Vanuit het slaapkamerraam is er een bewolkte lucht te zien. Weer eens iets anders. Maar zoals gewoonlijk: om 8.00 uur ontbijt en vertrek om 9.00 uur. Een run op het winkeltje heeft er natuurlijk ook weer plaats.

Onze chauffeur voor deze dag is José Maria, die zoals later blijkt, onze groep goed inschat. We rijden eerst naar Puente la Reina en dan langs de rio Aragon Subardon naar Hecho. Via de Boca de Infierno (hellegat, tunnel) en de prachtige kloof komen we bij Aigues Tuortes.

Daar betreden we niet de hel, maar door honderden toortsen. Bij kleine steen opgelicht, maar het resultaat Vuursalamanders en bloedzuigers handelingen wordt ook een bronlibelle leger fotografen wacht....

het paradijs. Ons wandelpad wordt verlicht stroompjes wordt praktisch iedere mag er zijn: Slangenhemdjes! worden uit het water gevist. En bij al die gevonden, die net uitgekomen is. Een

De vogelliefhebbers genieten o.a. van waterspreeuw, geelgors en grauwe klauwier.

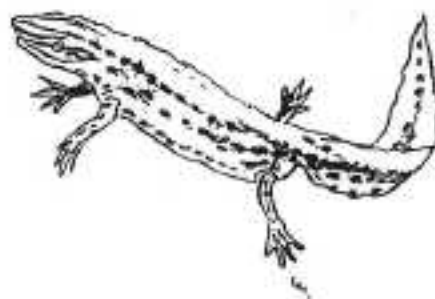
De floristen genieten ten volle van iris, brunelle en steenanjer.

Annemarie weet beslag te leggen op een kop van een dode vos. Mooi gaaf en mooi schoon te maken. Zo geniet een ieder op haar/zijne wijze.

Als het tegen 15.00 uur loopt, wordt het tijd om terug te gaan, want de eerste lichte regenbui komt eraan. Via de Sierra de los Dos Rios rijden we naar Anso, voor een lekker bakje koffie in een gezellig cafeetje. Door de Valle de Anso rijden we terug naar Berdun. We doen over die afstand wel erg lang, want we worden op een prettige manier bezig gehouden door de gieren. Vanaf onze "hangplek" kunnen we ze prachtig zien zitten tegen de rotsen aan. De chauffeur heeft dit geweten, want die liet ons een eindje wandelen! Zo heeft deze dag veel hoogtepunten gekend. Het laatste stuk naar Jaca rijden we door de stromende regen. Om 19.00 uur bereiken we ons hotel en om 20.30 uur wacht het diner.

Wilde peen

Donderdag 5 juli

De lucht is grijs als we ontbijten met de, inmiddels bekende, zoete broodjes. Af en toe is er een streepje zon te zien, maar als we Jaca (818m) in zuidelijke richting uitrijden, hangt de bewolking nog steeds laag.

De eerste stop is om 10 uur onder bij de Peña de Oroel (1770m). We verstoren de rust van de vogels, want overal hoor ik alarmsignalen. Een koolmees onderbreekt een poos het voeren van z'n jongen met het voer in de bek. We zien veel dambordjes fladderen.

Ik hoor en zie veel bekende vogels. Dan ineens een fliets van een grijs-bruine vogel, onderzijde licht en gebandeerd die in een rechte lijn snel van stam tot stam vliegt. Een draaihals? Een draaihals!

Ruud vindt een slang en neemt die op video op, zodat Annemarie later kan

vaststellen dat het een jonge 'trapslang' is. Vlak voor we weer in de bus stappen laat vlakbij een kruisbek luidruchtig van zich horen.

De volgende stop is maar even verder, bij Puerto de Oroel. Inmiddels is het zonnig geworden. Overal is de sterk geurende endemische Pyreneese brem te zien, die in kussen(tjes) vorm de hellingen bekleedt. Vale gieren zwermen hoog boven ons. Een smaragdhagedis ligt boven op de brem te zonnen. Het restant van een doorgebeten hazelskink wordt gevonden; z'n lijfje is bezaaid met oude littekens. (een skink is een slangachtige hagedis met rudimentaire pootjes).

We lopen langs het gierenrestaurant. Er liggen nog redelijk verse kadavers en dat is te ruiken!

De derde stopplaats blijkt later maar 20 minuten rijden van het hotel te liggen. Een 'struinveldje'. Direct volgt stilzwijgend een spreiding van 'insectenmensen' en 'plantenmensen'. Deze laatsten vinden orchissen en veel duizendguldenkruid. Jan schrikt een wildzwijn met 4 jongen op.

Dialogo op het insectenveldje:

'Die grote zwarte vlinder met die witte rand, wat is dat?'

'Een witbandzandoog.'

'Is het een rouwvlinder?'

'EEN WITBANDZANDOOG!'

'Hij is zwart met wit!'

'WITBANDZANDOOG!'

'Witbandzandoog?'

Om 15.00 uur zijn we weer terug bij het hotel. Na een opfrisbeurt lopen we gezamenlijk naar de vroeg Romaanse kathedraal, gebouwd tussen 1076 en 1130 en onderdeel van de pelgrimsroute naar Santiago.

Vanuit de kathedraal duiken we direct de kroeg in. We nuttigen een drankje en krijgen er heerlijke tapas bij geserveerd.

's Avonds in het hotel alweer lekker eten, namelijk paella. Er wordt geanimeerd gepraat. Van Jan horen we hoe je het beste muizen kunt vangen (rustig maar, hij laat ze ook weer los). Benodigdheden: een val en een mengsel van pindakaas, bier en eventueel wat stroop. Bij Jan staan ze ervoor in de rij! Van Jan kan je echt heel veel leren. Hij heeft ook een verrekt beknopte definitie van de Spaanse mus. Hier blijkt echter patent op te rusten; ik mag hem niet citeren.

Van de hotelleiding krijgen we, als feestelijk afscheidsdrankje, tot besluit van de maaltijd champagne geserveerd. Proost.

Op het terras zit, zoals elke avond na het eten, het 'plantenechtpaar' te determineren. Er ligt nog veel materiaal en morgen is de verhuisdag naar het andere hotel. Af en toe laat de dwergooruil zich horen.

Dialogo op het terras (1 uur 's nachts).

'Wat doen we met deze?'

'Doe die maar in de pot, die stop ik morgen zo in de rugzak, beetje water erbij in en dan een plastic zak erom.'

'Oh.....En wat wil je met deze vrouwenmantel?'

'Die kan weg. Dat is toch geen doen met die vrouwenmantels!'

'Oké..... En dit dan?'

'Wat is dat? Oh, ... dat enkele blad. Ja, eigenlijk hebben we daar niets aan, maar stop hem maar in de pot. Die gaat morgen zo in de rugzak.'

'En dit?'.....

'Stop ook maar in de pot.'

'?'

'In de pot.'

Buenas noches!

Siny Koops

Vrijdag 6 juli.

Vandaag verlaten we Jaca per bus met koffers voor de reis naar Bagergue. Om 10 uur start bij hevig bewolkte lucht, vrij fors weer. De route is voor de chauffeur onbekend en hij wil dus eerst nog een collega raadplegen, waarvoor we langs de garage rijden. De toeristische route pal naar het Oosten is voor ons aantrekkelijk, maar voor een buschauffeur ligt dat anders: hij kiest voor de nationale route richting Huesca. Al gauw valt er wat motregen en even later regen. We boffen weer dat we in de bus zitten. Als we uit een tunnel komen, bevinden we ons ineens tussen de wolken. Desondanks is de Rode wouw een paar maal te zien en voorbij Huesca richting Barbastro zien we drie vossen op de graanakkers die geoogst zijn. De Zonnebloemen kijken naar de zon die wij niet zien. Een Buizerd op een paal laat zich goed bekijken vanuit de bus. Een haas wordt gesignaleerd. Ondertussen is het droog geworden. Na Barbastro gaan we de N.123 op; vier grenen paarden sieren de weg. Er volgen wat kleine tunnels in het landschap met woeste, steile rotsen, waar we langs water rijden. Het valt op dat we steeds een aparte busbaan hebben voor het klimmen.

Zwarte wouw gezien. Het zoeken naar een lunchplek begint. We gaan even van de weg af naar een klein dorpje Tarres bij Benabarre in de hoop dat onze chauffeur daar in een barretje terecht kan. Wij strijken neer in een Olijfgaard met een donkere wolk boven ons, die blijft hangen zolang wij buiten zijn. Er wordt weer een vos gezien. De chauffeur treft helaas alles gesloten en we rijden verder naar het volgende dorp Tolva, waar hij zich gelukkig wel kan versterken. Wij kijken wat rond en ontdekken een poort in een huis met het jaartal 1099 erboven.

Hierna is de stemming van de chauffeur beduidend beter. Het wordt weer mooi weer, warm, we rijden nu noordwaarts, langs een stuwmeer en dan komen er tunneltjes die genummerd zijn. Van die warmte in de bus gaat iedereen knikkebollen en dan heb je een paar nummers gemist. (De chauffeur dus niet!) Er volgt een zeer lange tunnel – en smal, brr – en dan zijn we plots in de Val d'Aran en we zien mooie bloemenweitjes die niet gemaaid zijn! De stad Vielha duiken we in, men bouwt hier toch hoog, nu is het niet ver meer. Na wat puzzelen in het voorlaatste dorp bereiken we ons hotel in Bagergue om half vijf. De chauffeur laat nog zijn kunsten zien door eerst schuin omhoog de bus op het pleintje te zetten tussen alle geparkeerde auto's en daarna achteruit bij het hotel voor te rijden. Hij is zelf ook erg opgelucht dat we er zijn en wil direct weer terug. Er is nog tijd over vóór het diner, zodat we de omgeving kunnen verkennen. Je bent het dorp ook zo weer uit en achter het hotel beginnen de bloemenweitjes. Alles is kletsnat, het heeft hier twee dagen gegoten na een droog voorjaar, maar de zon schijnt, de vlinders vliegen en het is heerlijk om weer buiten te zijn. We horen een Kwartel, kwik – maar – ditten, en verbazen ons over de bloemenrijkdom: 1 meter hoog, allerlei kleuren, zoveel soorten, dicht opeen, daar word je stil van. De prachtige Astartia, de Grootbloemige viool die zó hoog wordt, de Gele monnikskap, de Turkse lelie..... Deze plek had reeds naam – en – faam verworven als "Annie's-weitje", sinds zij hier een paar jaar geleden was. Zo hebben we op deze reisdag toch nog wat natuur genoten en de nieuwe behuizing oogt heel leuk in een mooi en rustig oud dorpje. Het diner smaakt best met de grappige bediening van Carmen.

BAGERGUE - PYRENEËN SPANJE

Marianne v.d. Akker

Dagverslag van zaterdag 7 juli

PARNASSIA

De eerste dagexcursie vanuit Residencia Seixes in Bagergue in Vall d'Aran, waar we gisteren vanuit Jaca zijn aangekomen. Het weer laat niets te wensen over: zonnig en, dank zij de ligging van ons verblijf op ca 1300 m, een heerlijke temperatuur. De ligging van Seixes is bijna uniek met de middeleeuwse kerk vlakbij en het magistrale uitzicht over het dal beneden met Salardú en, wat hoger, het dorpje Unha. En naar rechts in de verte de witte sneeuwellingen van de Pico de Maladeta en de Aneto, met respectievelijk ruim 3300 en 3400 m tot de hoogste toppen van de Pyreneeën behorend. Je komt haast in de verleiding je op het ruime terras neer te vleien en daar voorlopig niet meer weg te gaan. Bovendien wordt natuur ons bij wijze van spreken op een presenteerblaadje aangeboden als we tegen een grashelling aan de andere zijde van ons beekdal een Gems zien grazen en vlak boven ons op een bovengrondse leiding een Europese kanarie prachtig in het ochtendlicht zich uitvoerig laat bewonderen.

Maar we hebben andere plannen. Het excursieterrein voor vandaag is het dal van het riviertje dat op de wandelkaart is aangegeven met de welluidende naam Arriu de Aiquamóg. Dit dal voert van Salardú in zuidelijke richting omhoog naar een stuwmeertje op ca 2200 m hoogte en een van de talrijke meertjes in dit gebied. In twee ploegen brengen onze gastheer Filipe en dochter Carmen ons in twee auto's naar het punt waar we de wandeling willen beginnen.

Als we door Salardú rijden verbazen we ons over de vele appartementencomplexen die hier en ook elders in Vall d'Aran zijn verrezen. Bijna alle nog erg nieuw en bijna zonder uitzondering onbewoond. We trekken hieruit de conclusie dat ze wachten op wintersporters. Vall d'Aran is blijkbaar een wintersportgebied in ontwikkeling. En getuige de bouwkransen hier en daar is de bouwwoede nog in volle gang. Hoewel de complexen onderling de nodige variatie vertonen, hebben ze gemeen dat ze onveranderlijk zijn opgetrokken uit de lokale natuursteen en zijn gedekt met leien. Verder is er veel hout verwerkt in buitentrappen en balkons. Mede door de fraaie architectuur zijn ze hierdoor redelijk in harmonie met de omgeving en met de oorspronkelijke bebouwing. We vragen ons wel af wat de gevolgen van deze ontwikkelingen zullen zijn voor de natuurwaarden van deze prachtige streek. Als Filipe en Carmen het gezelschap hebben afgezet op de parkeerplaats een eindweegs in het dal blijft een aantal van ons met Annemarie hier voorlopig rondstruinen, terwijl de anderen met Mouse het hogerop zoeken.

Al bij het begin van de wandeling wordt de aandacht getrokken door een Draaihals en wat later wordt een Beflijster gesignaleerd. Er worden natuurlijk meer vogels gehoord en/of gezien, maar hiervoor mag ik verwijzen naar de lijst van vogels die door een ijverige Alberdine werd samengesteld.

Het wordt mede dank zij het fraaie weer en de frisse atmosfeer een heerlijke wandeling door een paradijselijke omgeving met een flora, waarop je niet gauw raakt uitgekeken. In de venige oeverlandjes van de kleine meertjes die we tegenkomen bloeit de Gevlekte orchis in grote getale en verder Vetblad en Rondbladig zonnedauw. In de meertjes talloze dikkopjes en grote scholen jonge visjes (forel?).

Naarmate we hoger komen wordt het landschap ruiger met langs de hellingen Alpenroos en ergens langs het pad staat een aantal bloeiende exemplaren van de Pyrenese lelie, een schoonheid die een aantal van ons eerder in het N.P. van Ordesa hadden gezien.

Waar het dal naar rechts afbuigt, zien we in de verte de dam die het hoger gelegen meer, het eindpunt van onze wandeling, afsluit en na nog een half uur klimmen zijn we er en is het ook tijd voor een siësta. Enkelen profiteren van de aanwezigheid van de berghut vlakbij de dam en tracteren zichzelf op een *café con leche* bij de lunch. Naast de ingang van de hut prijkt het bekende blauwe schildje met ANWB Bondshotel (!).

Hoewel er de verleiding is de wandeling uit te breiden met een tochtje rond het meer wordt hier vanwege de tijd toch van afgezien en dalen we langs dezelfde route af naar het punt van uitgang. Vanaf de parkeerplaats brengen onze gastheer en zijn dochter ons in twee ploegen terug naar Residencia Seixes: het einde van een prachtige excursie.

André

7 juli 2001

Excursie van de 'kruipers' naar Rio d'Aiguamaix, ten zuiden van Tredos en Salardù.

Bij aankomst van de tweede 'lading' KNNV'ers bij Pont dels Banyes waren de meesten van de eerste partij al in geen velden of wegen meer te bekennen. Enkelen van de eerste lading zagen we al voor het eindpunt rondsnoffelen in de bloemenweides en -hellingen. Philippe (personenauto) en Carmen (terreinwagen) zetten hun vrachtes af op een kruispunt van paden met een informatiebord over het gebied. Met lage bewolking vanaf het pension vertrekken en hier alweer lekker in de zon. Vanaf dit punt konden we vrij grasduinen in de omgeving, ieder zijn eigen neus en interesse volgend. Bram en Annie zaten onmiddellijk weer achter de vlinders en libellen aan. Waar je ook rondsloerde, klauterde of om je heen zat te kijken: overal was de bloemenpracht overweldigend. Op de grashelling bij het beekje met forelletjes domineerden de gele gentianen. Ruud vond al gauw een pittoresk plekje bij de oude brug om er een mooie aquarel te maken. Al om 10 uur gonsde en knisperde het overal om je heen van de sprinkhanen, je kon geen stap zetten of er sprongen er enkele voor je voeten weg. Een sprinkhaanfanaat hoeft hier geen 100 m af te leggen om zich de hele dag te vermaken! Een veldje stond vol met franje-anjers, rapunzel, margrietten, morgenster, cichorei, pimpemel, Zwolse anjers (klein, fel en prachtig!), beemdkronen, silenes, verschillende campanula's, Zeeuwse knoopjes, gentianelles en voor een plantenleek als ik nog veel andere onbekende soorten.

Eén immens groot veldboekje! Rondom de poeltjes zakte je weg in de zompige bodem met veenmos, veenpluis en zonnedauw. Hier stond parnassia in bloei en uitgebloeid vetblad.

Ik zag verschillende muurhagedissen wegschieten, maar jammergenoeg kon ik er geen enkele fotograferen. Aan het begin van de dag zaten ze nog met platte en brede lijfjes op de rotsen om mogelijk om veel zon op vangen, maar aan het eind van de middag zag ik ze beurtelings hun voorpootjes optillen, alsof ze hun voetjes brandden aan de hete ondergrond. Met zo'n opgericht bovenlijfje en in de lucht stekende voorpootjes waren het net miniatuur-dino'tjes. Toch waren de rotsblokken niet echt heet, aangenaam warm, meer niet (voor een warmbloedig dier als ik, tenminste). De zon straalde wel, maar de luchttemperatuur was nog niet zo hoog.

Met een klein groepje scharrelden we wat rond en ik was op zoek naar de Pyrenese beeksalamander, een pad, kikker, hazelworm of slang. Maar onder de vele stenen die ik optilde, vond ik alleen maar mierennesten en spinnenwebben. Ik zag wel de verschillende soorten mieren in de diverse stadia van ontwikkeling en in hun sociale geledingen: werksters, koninginnen, soldaten en cocons met mieren-in-wording. Voor wie het zien wil, ligt onder elke steen een heel verhaal! Op de terugweg van de mooie waterval kregen we twee verrassingen te zien: aan de voet van een

helling met bomen een draaihals, zittend op een rotsblokje. Zocht hij of zij hier naar insecten voor zijn/haar kroost? De beflijster in elk geval wel, haar zagen we een aantal keren met een bek vol rupsen en sprinkhanen terugvliegen naar de boomgroep. In het bosje ging ik op zoek naar een oud spechthol waarin mogelijk de draaihals zijn nest had. Ik vond wel een spechthol en een smidse, maar de draaihals zag ik jammergenoeg niet terug. Maar nog nooit had ik er een zo dichtbij gezien! De zoekactie leverde wel een voedsel verzamelende grote lijster op en in het topje van een spar gaf een spotvogel een concert weg. De spar was prachtig grijsgroen gekleurd door de korst- en baardmossen. Op mijn arm landden voortdurend goudoogvliegen, die met hun mooie kopje ook gemeen bleken te kunnen steken.

Het enige minpuntje van deze dag: ik had geen slang gevonden, waarop ik zo gehoopt had. Achteraf hoorde ik dat Toon van den Akker er wel een gezien had. Toon en de slang schrokken echter zó erg van elkaar, dat ze geen van beiden de tijd namen om elkaar te nieuwsgierig te bekijken, laat staan te determineren! Jan Jonker had een stukje verderop in de beek een kleine adderringslang zien zwemmen en in een orchideeënweitje had hij (volgens zijn beschrijving) vermoedelijk een dikke hagedisslang zien wegschieten.

De ironie van het lot.....

Annemarie van Diepenbeek

Zondag 08-07-01

Voor vandaag is een route uitgestippeld noordelijk van Bagersue langs de rivier "RIU UNYOCA". Het startpunt ligt op ca. 1km van het hotel zodat het niet nodig is dat we er naar toe gebracht worden. Om kwart voor tien gaan we van start. Helaas is de kaart niet al te duidelijk waardoor een verkeerd pad genomen wordt dat naar boven gaat i.p.v. naar de rivier. De zon is nog niet doorgekomen waardoor het lijkt of er geen dierlijk leven langs het pad is. Maar schijn bedriegt; in het gras blijken talrijke Purperstrepparemoervlinders te zitten in afwachting van de zon. Als we er achter komen dat we fout zitten, zit er niets anders op dan langs de kortste weg terug te keren.

Twee uur na vertrek komen we bij het afgesproken punt. Van hieruit is het de bedoeling rechts langs de rivier te gaan in noordelijke richting en langs dezelfde weg terug. Zowel de afstandlopers als de struiners kunnen zo aan hun trekken komen.

Langs de route zijn prachtige bloemen- en vlinderrijke terreinen, waar de liefhebber zich kan uitleven. Bij de lunchplek loopt een smal stroompje naar beneden naar de rivier. Hier vliegt de bronlibel, die we ook al eerder hadden gezien. Ook zien we voor het eerst bastaardlibellen vliegen.

Heel bijzonder is dat Ineke bij het stroompje twee volwassen exemplaren van de Pyrenese beeksalamander en enkele jonge dieren ontdekt. Dit maakt voor Annemarie de dag goed. Te meer daar enige tijd later Gerrit met een dood, maar toch vrij gaaf exemplaar van de Aspisadder komt aanzetten. Door Toon is ook nog een levend exemplaar gezien. Verder is ook nog gevonden: een schedel van een edelherthinde, een latrine van een das en uitwerpselen van een vos.

Langs het pad, zit op een natte plek een aantal vlinders bijeen waaronder vier verschillende soorten parelmoervlinders en een aantal blauwtjes. Voor de vlinderaars een uitgelezen plek. De wandelaars komen ook aan hun trekken. De verste afstand die werd afgelegd was ca. 10km (heen en terug 20). Anderen deden het deze dag wat rustiger aan o.a door hun impressies op artistieke wijze vast te leggen.

Zo was er op deze geslaagde dag voor elk wat wils.

Bram Wielemaker

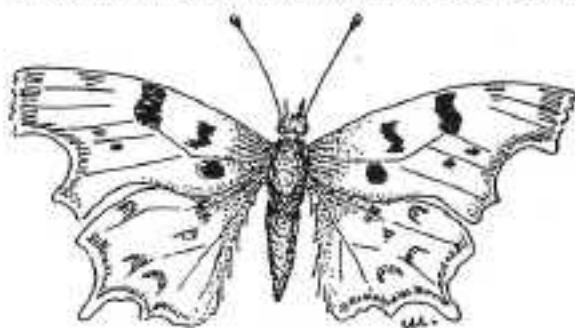
Maandag 9 juli. Na het gebruikelijke lekkere ontbijt bleek dat inmiddels de lucht nog meer betrokken was en de mistflarden uitgebreid waren. Het onweer rommelde onheilspellend en Philippe adviseerde ons om nog even te wachten met het vertrek. Zo gezegd zo gedaan en ieder paste flexibel haar of zijn plan aan. Er werd volop koffie gedronken, de achterstand met het determineren van planten werd wat ingehaald en er ontstonden boeiende gesprekken. Voor de natuurminnaars die niet zonder natuur konden werd de t.v. aangezet, maar de beelden haalden het bij lange na niet bij de echte Pyreneeën zoals wij dezeervaarden.

Maar inmiddels werd het droog en konden we met het familievervoer vertrekken: naar de parkeerplaats bij Estation de Bargergue/Beret. Van daaruit startten we de wandeling naar Montgarni met een verwacht aantal kilometers tussen de 10 en de 14. 'Moest kunnen' De zon scheen intussen weer en tijdens de autotocht kregen we een prachtig beeld van de verschillen in uitzicht. Dichte mist en minder dikke mist. Wat erg opviel waren de bouwactiviteiten voor een luxueus groot nieuw ski-gebied. De meningen waren wat verdeeld hierover, er waren skieërs onder de KNNV-ers, maar ook mensen die het jammer vonden van het natuurschoon. De start van de wandeling begon tussen de kocien (mèt bellen!) met de nodige vlaaien waar we handig omheen liepen. Later waren er ook kuddes (heet dat zo?) paarden met bellen. De zon was ons echter niet erg ter wille dus we zagen slechts enkele vlindertjes. De weilandjes werden, zoals gezegd, stevig begraasd, dus het aantal bloeiende planten was mager als we het vergelijken met de rijke flora van de andere dagen. We bleken inmiddels behoorlijk verwend te zijn. Maar de afwisseling met flink stromende bergbeekjes bracht prachtig Veenpluis met vele Orchideeën. Jan constateerde weer enkele nieuwe soorten: Witte majalis en een kruising van een maculata en een majalis.

Hij kreeg het zelfs voor elkaar om de aandacht van Annie en Manuël, die enthousiast meegetroond werden door Siny en mij om een bijzondere Pyrola te bewonderen, af te leiden, omdat er ook een Nachtorchis bleek te staan. En niet te geloven, maar Annie bleek hier nog niet alles van te weten.

Het succes van het keren van stenen, zoals dat gisteren behaald werd, werd niet geëvenaard. Geen bijzondere vondsten dus, wel "gewoon" een boeiende tocht. Halverwege besloten enkele mensen om dezelfde weg terug te lopen, omdat het erop leek dat de rest van de tocht moeilijker zou worden. Dat was, bleek achteraf geen goede keuze, want er kwam opnieuw een forse regenbui van enkele uren. Deze mensen hadden geen schuil mogelijkheid, de anderen konden gelukkig schuilen bij het kerkje van Montgarni, waarna er toch ook nog een flink eind gewandeld moest worden in de regen. Het verstand op nul dus en de moed niet verliezen. Dat lukte prima. Met een kleine omweg vanwege de stier, die zo nodig een koe moest versieren, bereikten we de parkeerplaats, waar de anderen kou-kleumend met water in hun schoenen stonden te wachten. De vogelliefhebbers zijn prima aan hun trekken gekomen met volop Kneutjes, Geelgors, en relatief was opvallend dat er veel Tapuiten waren. Boven de berg leek een Torenvalk te vliegen en de Paapjes die we gisteren in groten getale zagen lieten zich hier niet zien. Thuisgekomen konden we nog lekker in de zon onze ervaringen uitwisselen, werden er nog twee gemzen ontdekt op de berghelling en sloten we weer af met een smakelijk en uitgebreid diner. Alleen de niet-vis eïers werden vandaag een beetje verwaarloosd. Al met al een succesvolle dag weer!

Maria Nooyen

Dinsdag 10 juli. Vandaag staat het "Parc Nacional d'Aigüestortes" op het programma. Na het aantrekken van de nog enigszins klamme bergschoenen, die nog niet geheel gedroogd waren van de regen van gisteren wachtten we op de bus. Deze was keurig op tijd en klokslag negen vertrokken wij.

Het weer zag er veelbelovend uit en we werden begeleid door een escorte van vliegende Gierzwaluwen. De tocht was prachtig met mooie uitzichten en hellingen die vol stonden met o.a. Graslelies en Pyrenee's Vingerhoedskruid. Na een tocht van ca. 1½ uur kwamen we in Espot aan waar de kaartjes voor het park werden gekocht, en waar we even moesten wachten op de jeeps die ons het park in zouden brengen. Terwijl we daar wachtten bracht een Zwarte roodstaart ons een serenade en liet zich goed bewonderen. Na een wat hobbelige tocht met de jeeps kwamen we op ons beginpunt aan, vanwaar we zouden gaan wandelen. De bedoeling was om de weg die om het meer liep te nemen. We gingen op weg na enig zoek naar het juiste pad was dit weldra gevonden. De Hondstong stond ons al te verwelkomen al verwacht je deze plant meer in onze duinen. De weg daalde eerst enigszins om na het passeren van de refuge "Ernest Mallatre" te stij-

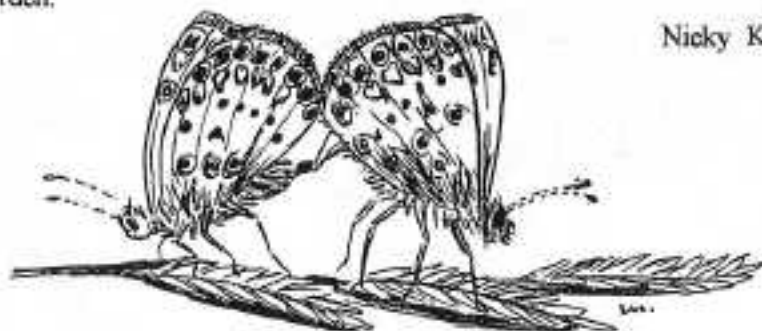

Parnassia

gen. We moesten toch wel wat meters omhoog en dit kostte wel wat zweet. Het pad liep grotendeels door wat lommer met afwisselend wat open plaatsen. Er stonden een aantal leuke planten zoals o.a. Brandnetelereprijs, Klein wintergroen, Alpenglidkruid en een gentiaan; *Gentiana bureri*, die men buiten de Pyreneeën niet zoveel ziet. Hij lijkt op de Gele gentiaan, maar de bloemen zijn groter en meer komvormig, niet zo uitgespreid en de kleur is wat geel-bruin.

Na een aardige klim kwamen we aan een punt waarbij bleek dat de kaart niet met de werkelijkheid overeenkwam. Hier werd besloten tot een lunchpauze en op een open stukje met waterloopjes die een aantal 'donderkopjes' bevatten en met een keur van Gevlekte orchissen rondom werden de meegebrachte boterhammen genuttigd. Na de lunch werd de tocht voortgezet en de meesten van de groep vervolgden de wandeling, die achteraf toch vrij pittig bleek te zijn. Twee deelnemers gingen dezelfde weg terug en een drietal anderen wilden proberen om een hoger gelegen meertje te bereiken. Na een geslaagde wandeling kwamen we om 16.30 u weer bij het beginpunt tezamen van waaruit we met de jeeps weer naar de bus werden gebracht en we voldaan huiswaards keerden.

Nicky Kamp.

Verlag excursie 10 juli

De grote groep ging met de bus naar het nationaal park Aigues-Tortes. Een klein groepje maakte een excursie naar het meertje: estany de Bassiver/meertjes van Rosari. Dat is een meertje waarvan het water –indien nodig– ten behoeve van de ski-industrie omgezet wordt in sneeuw. We wandelden eerst door een 'skivegetatie' d.w.z. een armetierige troep omdat van de oorspronkelijke vegetatie zo goed als niets meer over is.

Nog geen 15 minuten later lijken we te lopen door 'aangelegde' rotstuintjes = een natuurlijke combinatie van planten die een mens niet kan verzinnen. Dit alleen al is een dagexcursie waard. Hogerop komen we verrassende planten tegen zoals *Allium victorialis*, *Astrantia major* (met prachtige rode tinten) en een (tot nu toe onbekende) grassoort in het stuwmeer die heel mooi met het opvallende licht speelde. Het water in het stuwmeer was helemaal niet koud. Wel viel ons op dat de kikkervisjes nog in een zeer vroeg stadium waren: een kop en een staartje. Dus nog geen uitwendige kieuwen, voorpoten etc. Hoeveel jaar duurt het eigenlijk voordat deze dieren eindelijk volwassen worden?

Onderweg zagen we een enorme grote gier met zeer brede 'bladeren' (plantenmensen kunnen wel eens in de war raken als ze naar vogels kijken); het bleek een Vale gier te zijn en na enig spoorwerk hebben we er 10 geteld.

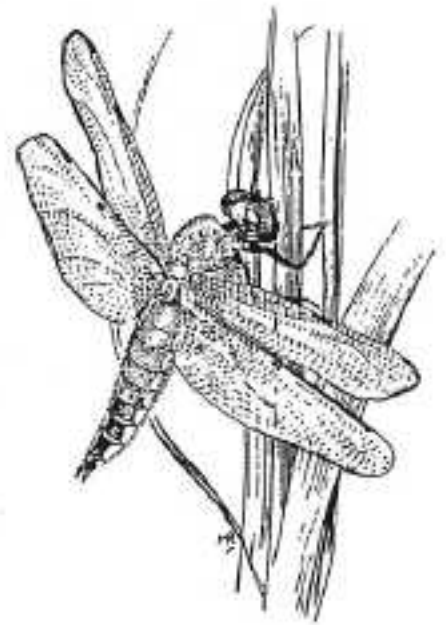
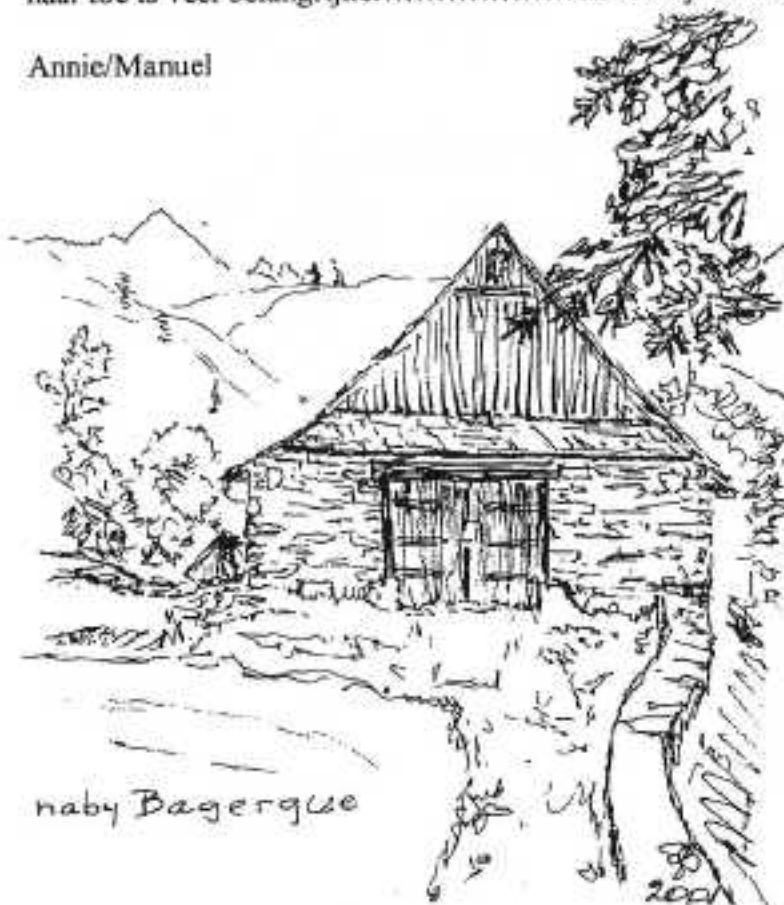
Ineke was snel in het ontdekken van –met name– wit bloeiende planten, zoals *Anemone narcissiflora*, *Ranunculus pyrenaicus* en *Potentilla rupestris*. We zagen ook een 'Arnica', die geen Arnica was. Hoognodig om nu eens goed te kijken wat het verschil is tussen *Arnica montana* en *Senecio doronicum*. De bloemen lijken bedrieglijk veel op elkaar maar het blad van *Senecio* is dik/vettig en is getand, terwijl het blad van *Arnica* zwak gekarteld is. Daarbij heeft *Arnica* nog een rozet van 4 bladeren op de grond.

Tijdens de (lunch-)pauzes werd een volkomen onverwacht heerlijk kopje koffie/thee getoverd uit de rugzak van Hans/Ineke. Dank voor dat sympathieke gebaar.

Op het hoogste punt van de dag gekomen overviel ons de indrukwekkende stilte. De 'Rosari' steenbokken en -gemzen lieten zich niet zien, maar de stilte die je kon horen maakte

dat meer dan goed. Het uiteindelijke doel van de dag: de meertjes van Rosari, hebben we niet gehaald. Of dat jammer is weten we niet, het doel moet geen doel op zich worden; de weg er naar toe is veel belangrijker..... en zo blijft er nog wat achter de horizon verborgen.

Annie/Manuel

Bagergue 11 Juli 2001

SPANOE

De eigenaar van het hotel Fillipo en zijn dochter Carmen brengen ons met auto's richting Port de la Bonaigua. Het is mistig weer maar zodra we een eindje op weg zijn komen we boven de wolken uit en is het prachtig weer. Na de eerste paar haarspeldbochten rijden we Port de la Bonaigua voorbij. We stoppen op een parkeerplaatsje. Daar zakken we via een weiland af naar de grote parkeerplaats bij het parknationaal, Aiguestortes i Estany de Sant Maurici. Na enig stijgen komen we in ruwer terrein en moeten veel over stenen ons pad volgen. Er staan veel naaldbomen en er stroomt veel water. Veel kleine moerasjes met orchideeën, hondstand wat weliswaar al in zaad maar toch leuk. Er bloeit ook nog de witte boterbloem. In de moerasjes zwemmen ook veel kikkervisjes. Nog niet zo groot maar wel veel. We drinken en eten wat en gaan weer verder klimmen. Eindelijk komen we bij het 3de meer Estany Grand Gerber waar we een grote forel in zien zwemmen en ook een schoolje kleine visjes. We willen ergens gezamenlijk lunchen maar we verliezen de gele hoed van Annemarie plotseling uit het oog. Ze blijken letterlijk ondergedoken te zijn. Wij lopen door en ik begin trek te krijgen zodat we na een toch wel behoorlijke stijging besluiten te lunchen. We krijgen gezelschap van André en Toon die weer naar beneden komen. Ook Arja die van beneden komt luncht met ons mee. Na de pauze besluit Arja toch naar boven te gaan. Het is enige tijd later als wij toch maar besluiten om weer naar beneden te gaan. André gaat Arja achterna en Toon gaat met ons mee terug. Tijdens het dalen horen we van Annie en Manuel dat ze bij het meer hebben geluncht en dat de rest op weg is naar beneden. Zij gaan echter nog een uurtje naar boven. We rusten nog wat uit bij het 2de meertje en draaien veel stenen om nog beeksalamanders te zoeken. Bij het dalen ontdekken we dat we niet helemaal het goede pad hebben, maar vinden nog steeds steen mannetjes dus we zijn niet verdwaald. dan duiken plotseling Mousen Annemarie op die zeggen verdwaald te zijn. We komen toch weer op het

rechte spoor en dalen geleidelijk af naar de parkeerplaats. Het begint te misten en te waaien, maar we zijn wel om vijf uur op de parkeerplaats terug. André, Arja en Manuel en Annie zijn nog niet aanwezig. Het begint echter steeds erger te misten. Arja schijnt op de andere parkeerplaats te staan en de anderen maar wachten. Ze lift terug met een auto naar de goede plaats. André komt van hoger af, en Fillipo gaat als een haas naar boven om Annie en Manuel te zoeken. Gelukkig komen ze allemaal weer veilig thuis.

Hans Bolland

Donderdag 12 juli.

Op onze laatste dag gaan we eerst lopen van Bagergue naar Arties, waar onze bus op ons wacht om ons vervolgens naar Pau te rijden. Alberdien deed nog een leuke waarneming: een koppeltje Slangenarenden. De vogels die heen en weer vlogen langs de rotsen, waren door het mooie weer goed te zien.

De Slangenarend is aan de bovenkant grijsbruin met donkere strepen en grijs tot wit aan de onderzijde. Hij maakt verschillende soorten geluiden, onder andere dat als van een Wielewaal en het geschreeuw van een Stormmeeuw. De spanwijdte is 185 tot 195 cm. De populatie is in 100 jaar aanzienlijk kleiner geworden. In Spanje werden in 1989 ongeveer 1000 tot 2000 paar geteld. Koploper is Turkije met 2000 tot 8000 paar. In Nederland is sinds 1996,9 maal een waarneming gedaan.

Om half 11 werden we door onze vier hotelgasten uitgezwaaid. Het was een vrij moeilijke afdaling naar Salardú; op veel plaatsen liep water over het pad, zodat het soms moeilijk begaanbaar was.

Door Unha kwamen we in Salardú terecht. Daar wisten we niet precies hoe we moesten lopen, maar aan het eind van het dorp en aan een plaats waar gebouwd werd moesten we rechts afslaan. Daar kwamen we op een vrij vlakke weg met aan de rechterkant struiken. Maar links keek je op de weilanden met veel bloemen. Daar stonden o.a. Ratelaar, Kluwenklokje, Groot warkruid, Gele gentiaan, Gele morgenster en Zwartblauwe rapunzel. Het volgende dorpje waar we door liepen was Gessa, daar vonden we aan een stuk steen een wespenkorfje met een paar wespen op. Je kon het heel goed fotograferen omdat het vrij hoog zat.

Op het pad lagen wat uitwerpselen, waarschijnlijk van een hond. Daar zaten drie Parelmoervlinders op. Er vlogen nog veel meer vlinders rond, maar de meeste kon ik niet op naam brengen. Op een afgezaagde boom zat een mierennest. Het waren vrij grote mieren, overal waar je keek liepen er mieren, dus ging het om een vrij groot nest.

Op het pad onder de bomen hebben we siësta gehouden. In het plaatsje Arties kon je twee beren bezichtigen en na lang zoeken hebben een aantal mensen de beren gezien in een klein dierentuintje.

Om ongeveer vijf over twee zijn we naar het noordwesten gereden richting Franse grens. De plaatsjes Vielha, Bossost en Les waren voor ons de laatste Spaanse plaatsjes. Het riviertje de Garona zat eerst links en later rechts van onze weg.

In eerste instantie reden we richting Toulouse. Toen we de Franse grens gepasseerd waren, zag het er al gauw rommeliger en vuiler uit. De bergen werden minder hoog en de dennenbomen werden vervangen door loofbomen. Ook stonden er populieren waar maretakken in groeiden. Aan de linkerkant bleef je zicht op de Pyreneeën houden. De laatste 72 km naar Pau werd tolweg.

Om 5 uur waren we in deze stad die 87.000 inwoners heeft en aan de voet van de Pyreneeën ligt. We werden voor het station uitgeladen. Maar omdat rond 11 uur pas de nachttrein zou vertrekken hadden we nog 6 uur de tijd om in Pau door te brengen. Annemarie en Mouse zochten een geschikte plek waar we konden eten. Nou, dat hebben ze gevonden ook en wel aan de overkant van het station, dus hoefden we niet veel te sjouwen met onze koffers.

Na het eten konden we nog de stad verkennen, maar de animo was niet erg groot. Vlakbij de plaats waar we aten liep een soort treintje. Als de ene cabine naar boven ging kwam de andere naar beneden, zo hielden ze elkaar in evenwicht. De mensen werden gratis op en neer gereden en telkens ging er iemand mee ter begeleiding. Deze "liftjongens", waarvan de ene helemaal kaal was en de andere – duidelijk te zien – een toupetje op had, waren erg vriendelijk voor de toeristen.

Met een groepje zijn we mee naar boven gegaan, Daar had je een mooi uitzicht over het stationsgebied. Het was een duur winkelgebied met in het midden een parkje waar een klassiek concert gegeven werd. We zijn via de trappen naar beneden gelopen om vervolgens met de koffers naar de nachttrein te gaan. Er was plaats genoeg om met zijn vieren in een couchette te slapen.

De volgende dag waren we volgens planning om 7.10 uur al in Parijs. Natuurlijk moesten we met de ondergrondse mee. Tot onze verbazing was het helemaal niet druk en konden we zitten waar we wilden.

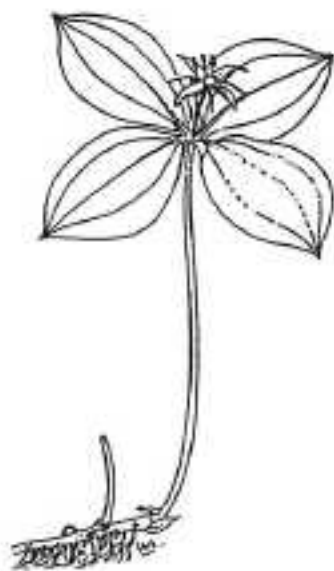
In de stationsrestauratie kregen we broodjes met koffie en thee. We hadden tijdens deze reis nog niet zo'n snelle bediening gehad.

In de trein van Brussel naar Roosendaal, waar we om 11.53 precies op tijd aankwamen, moesten we afscheid van elkaar nemen, maar omdat we nogal ver van elkaar zaten was dat toch een hele opgave. Sommigen bleven zitten en anderen moesten eruit.

En zo kwam er een einde aan onze 14-daagse vakantie in de Spaanse Pyreneeën. Natuurlijk is het niet aan mij om een oordeel te geven over onze reis, maar het was voor mij, mede dankzij de hulp van mijn reisgenoten, een geslaagde reis.

Thijs Franse.

UNHA - SP. PYRENEEËN

Vlinderlijst KNNV-reis Spaanse Pyreneën 2001: Jaca en Bagargue

29 juni tm 13 juli

(alleen de vlinders die met zekerheid op naam konden worden gebracht zijn vermeld)

Grote pages

apollovlinder
koninginnepag
koningspage

Papilionidae

parnassius apollo
papilio machaon
iphiclides podalirius

Witjes

boswitje
cleopatra
gele luzernevlinder
groot geaderd witje
groot koolwitje
klein geaderd witje
klein koolwitje
oranje luzernevlinder
oranjetipje

Pieridae

leptidea sinapis
gonepteryx cleopatra
colias hyale
aporia crataegi
pieris brassicae
pieris napi
pieris rapae
colias croceus
anthocharis cardamines

Blauwtjes/kleine pages en vuurvlinders/Lycaenidae

dwergblauwtje
groentje
klaverblauwtje
kleine vuurvlinder
morgenrood
rode vuurvlinder
tijgerblauwtje
tijmblauwtje
zuidelijk manschildblauwtje

cupido minimus
callophrys rubi
polyommatus semiargus
lycaena phlaeas
lycaena virgaureae
lycaena hippothoe
lampides boeticus
maculinea arion
plebeius pyrenaica

Ijsvogelvlinders en vosachtigen

atalanta
distelvlinder
gehakelde aurelia
kleine vos

Nymphalidae

vanessa atalanta
vanessa cardui
polygonia C-album
aglais urticae

Parelmoervlinders

duinparelmoervlinder
grote parelmoervlinder
keizersmantel
kleine parelmoervlinder
knoopkruidparelmoervlinder
moerasparelmoervlinder
purperstreepparelmoervlinder
spaanse parelmoervlinder
tweekleurige parelmoervlinder
zilveren maan
zilvervlek

Nymphalidae

argynnis niobe
argynnis aglaja
argynnis paphia
issoria lathonia
melitaea phoebe
euphydryas aurinia
brenthis ino
melitaea deione
melitaea didyma
boloria selene
boloria euphrosyne

Erebia's

bergerebia

Zandoogjes

argusvlinder

bont zandoogje

bruin zandoogje

dambordje

grote boswachter

hooibeestje

koevinkje

rotsvlinder

spaans oranje zandoogje

tweekleurig hooibeestje

witbandzandoog

Dikkopjes

andoorndikkopje

bruin dikkopje

geelsprietdikkopje

groot dikkopje

zwartsprietdikkopje

Nachtvlinders

geel grasbeertje

hageheld

kolibrievlinder

rouwspanner

Sint Jansvlinder

tere zomervlinder

Rupsen

rups van helmkruidvlinder

rups van kuifvlinder

rups van kolibrievlinder

rups van nachtpauwoog

rups van callimorpha dominula/beervlinder

rups van kleine vos

rups van jacobsvlinder

Libellen**Juffers**

Vuurjuffer

Echte libellen

beekoeverlibel

gewone bronlibel

platbuik

viervlek

Bram Wielemaker

Maria Nooijen

10.8.'01

Nymphalidae/satyrinae

erebia epiphron

Satyrinae

lasiommata megera

pararge aegeria

maniola jurtina

melanargia galathea

hipparchia fagi

coenonympha pamphilus

aphantopus hyperantus

lasiommata maera

pyronia bathseba

coenonympha arcania

brintesia circe

Hesperiidae

carcharodus lavatherae

erynnis tages

thymelicus sylvestris

ochlodes venata

thymelicus lineola

spiris striata

lasiocampa quercus

hemestola chrysoprasaria

macroglossum stellatarum

psodos quadifaria

odezia atrata

zygaena filipendulae

hemestola chrysoprasaria

zygoptera

pyrrhosoma nymphula

anisoptera

orthetrum coerulescens

cordulegaster boltonii

libellula depressa

libellula quadrimaculat

Vakantie in de Spaanse Pyreneeën, Jacca, van 30 juli 2001 - 13 juli 2001.

gele kwikstaart

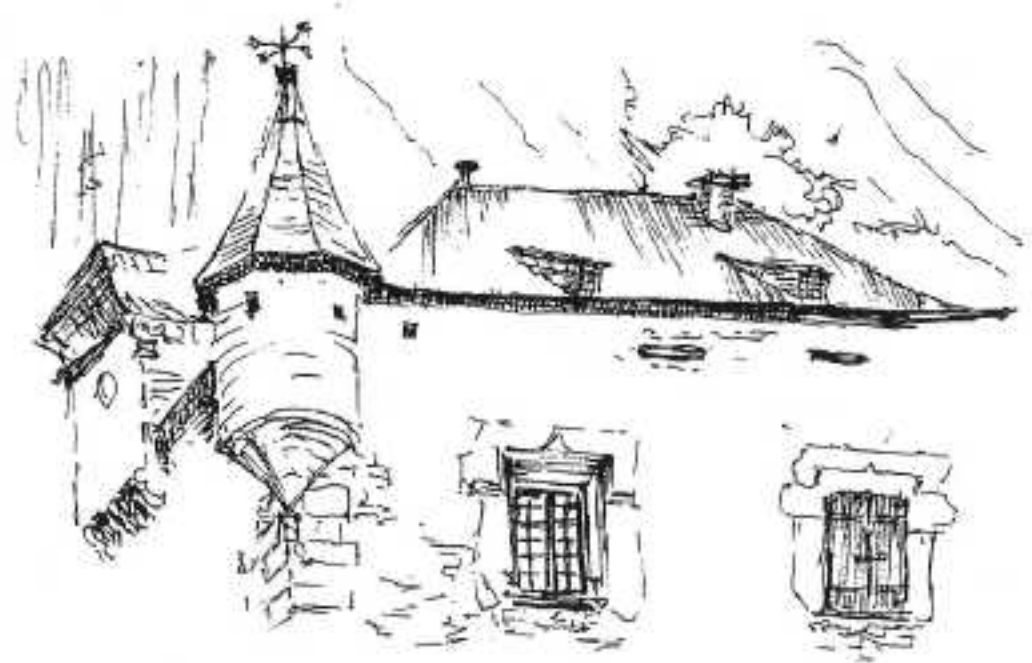
Vogellijst
Naam

	30-jun	1-jul	2-jul	3-jul	4-jul	5-jul	6-jul	7-jul	8-jul	9-jul	10-jul	11-jul	12-jul	13-jul
Aasgier	2			1										
Alpenkauw		1	1						1					
Beflijster												2		
Bijeneter				1										
Bl. Reiger					1		3							
Bl. Rotslijster				1	1									
Boerenzwaluw							1							
Boomklever	1					2	2	2	1	1			1	
Boomkruiper		1												
Boompleper								veel	veel	1		1		
Buizerd							1	1	1			2	3	
Citroenkanarie											1			
Draaihals	1					1								
Dwergooruil	3			1										
Ekster							11		1			1		
Eur. Kanarie		1		1					veel					
Flamingo													3	
Geelgors					1		11	veel	2	5			veel	
Gele kwikstaart					1									
Gierzwaluw				1	1		1			10				
Glanskop					1	1								
Goudhaantje			10					1		1				
Goudvink			1											
Gr. Gele kwik		1	1		1									
Grauwe Gors							1					1		
Gr. Klauwier										1				
Gr. Lijster				1				2		2				
Gr. Bonte Specht														
Grasmus					1		5							
Grijze Gors		1												
Groene Specht						1		3						
Groenling								2						
Heggenus			1	1				veel						
Huisemus	1	1												
Huiszwaluw	0/7			1							15	veel		
Kneu					1				1	1			veel	
Koolmees		1							2					
Kramsvogel										1				
Kruisbek														
Kuifleeuwerik							1							
Kuifmees						2						10		
Kwartel							2		veel			veel		
Lammergier					1						1			
Merel	1				1		1							
Oeverloper														
Paapje									veel			7		
Pimpelmees									1					
Putter	1			1	1		veel		veel					
Raaf			1											

zwarte roodstaart

Rode wouw	1		1	1		1					
Roek											
Roodborst		1						veel			
Roodborsttapuit					1	2		1			
Roodkopklauwier							2				
Roodstuitzwaluw				1							
Rotsmus		1									
Rotszwaluw	0/7	0/9				1					
Sijsje								veel			
Slangenarend										1	
Spreeuw											
Staartmees											
Steenarend											
Tapuit					1				1	veel	
Tijftjaf	1		1			1		2			
Torenvalk						1	2	1		1	1
Tuinfluitier	1		1			1			1		
Turkse tortel	1			1	1						
Vale gier	veel			1			1		1		
Veldleeuwerik							6			1	
Vink	veel		2		1	veel		veel	veel	veel	
Vlaamse gaai							2	veel	1		1
Waterspreeuw			2					2			
Wespendief											1
Winterkoning	1	1				3			2		
Witte kwikstaart	1			1			1		2	1	1
Zanglijster		1									
Zwarte kraai					1		veel				
Zwarte mees		1				5		veel	1	1	1
Zwarte Roodstaart	1	1						veel	veel		1
Zwarte spreeuw							veel				2
Zwarte Wouw							1				
Zwertkop	1	1	1				1		1		

CASAL DE BRASET 1580 - UNHA - SP. PYRENEËN 83 2001

**WAARNEMINGEN EN/OF SPORENVONDSTEN VAN
ZOOGDIEREN, REPTIELEN EN AMFIBIEËN**

K.N.N.V.-REIS 29 juni t/m 13 juli 2001 SPAANSE PYRENEËN

Data, locaties/excursiedoelen: zie lijst elders in dit verslag

De nummers van de locaties verwijzen naar de dagen in chronologische volgorde van de reis (dag 1 t/m 15).

Voor biotoop- en landschap- en route-omschrijvingen: zie dagverslagen.

soortnaam	locatie (zie lijst)	type waarneming of spoor
ZOOGDIEREN		
mol (<i>Talpa europaea</i>)	2, 3, 5, 6, 11, 14	molshopen, oppervlaktegangen / doodvondst
gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>)	3, 14	doodvondst
zuidelijke woelrat (<i>Arvicola sapidus</i>)	9	holen *
konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	5, 9	zicht, adult + 2x juv. ex.
eekhoorn (<i>Sciurus vulgaris</i>)	3, 4, 5, 11, 13	zicht / vraatsporen
alpenmarmot (<i>Marmota marmota</i>)	4, 12	zicht / burchten
boomarter (<i>Martes martes</i>)	2, 4, 6	uitwerpselen
das (<i>Meles meles</i>)	10	verse mestpatjes
vos (<i>Vulpes vulpes</i>)	2, 4, 6, 10, 11, 14	uitwerpselen*, geur / geluid / zicht / skelet*
wild zwijn (<i>Sus scrofa</i>)	8	zicht 4x adult overdag jagend (akkers/ boomgaard)
	6, 12, 13	wroetsporen, uitwerpselen /
	7	zicht, ♀ met biggen
ree (<i>Capreolus capreolus</i>)	10	zicht / prenten, veegboom
edelhart (<i>Cervus elaphus</i>)	3, 5	prenten / zicht ♂ (in bastgewei) en div. ♀♀, 1 juveniel (achter omheining Citadel Jaca)
gems (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	4, 8, 9	keutels / zicht (o.a. helling t.o. pension Bagergue)
	12	(zicht: 16 exx, adulten en (spelende) juvenielen)
REPTIELEN		
Algerijnse zandloper (<i>Psammotrogon algericus</i>)	5	zicht, ♀ *
smaragdhagedis (<i>Lacerta viridis</i>)	3, 5, 7	zicht*
levendbarende hagedis (<i>Lacerta vivipara</i>)	6	zicht, diverse exx.
(Spaanse?) muurhagedis (<i>Podarcis spec.</i>)	3, 9, 10, 12	zicht, adulte en juveniele exx. / zicht
Iberische berghagedis (<i>Lacerta monticola</i>)	3	
hazelskink (<i>Chalcides chalcides</i>)	7	doodvondst * (verse prooi predator, lidtekens)
adderringslang (<i>Natrix maura</i>)	9	zicht, zwemmend
? hagedisslang (<i>Malpolon monspessulanus</i>)	9	zicht
gladde of Girond. gl. slang (<i>Coronella austr. / girondica</i>)	6, 7, 8	2 x vondst slangenbemd, zicht* (gefilmd)
aspisadder (<i>Vipera aspis</i>)	7, 10, 11	vondst slangenbemd*, doodvondst * / zicht
AMFIBIEËN		
vuursalamander (<i>Salamandra salamandra</i>)	6	vangst juv. exx*, net gemetamorfoseerd /
Pyreneese beeksalamander	10	doodvondst * / zicht/vangst 2x adult ♂*+ 4 juv. *
Zuideuropese pad (<i>Bufo bufo subsp. spinosus</i>)	4, 5, 11	zicht / vangst ♂ ad. *, larven*, + net gemetamorfoerde exx.
groene kikker (<i>Rana perezi</i>)	4	zicht larven
bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	4, 6, 9, 14	zicht adult*, larven / zicht subad. + larven*

? = niet met zekerheid gedetermineerd of in veld niet op soort te determineren

* = dia's en/of sporenmonster aanwezig bij AvD.

Bijzondere sporen / waarnemingen:

- diverse exx. net uitgekomen (nog niet uitgekleurde) zangcicades (*Tibicen plebejus*) en hun 'sporen': de holletjes waar ze uit de grond gekomen waren, de nimfenbuidjes aan grasstengels én de volwassen, zingende dieren: veel exemplaren, goed te bezichtigen en te horen: dag 5 (olijf- en amandelgaard)
- prooiresten van valse gieren, waaronder een vers 'gebalgde' hond (vermoed. Pyreneese berghond)

Samenstelling lijst: Annemarie van Diepenbeek

Insekten.

Cicadidae-Cicaden

Tibicen plebejus-Veldcicade

Cercopis vulnerata-Bloedcicade

Coleoptera: *Carabus cancellatus* - (loopkever)

Calosoma sycophanta-Grote poppenrover

Chrysomelidae-(bladhaantjes)

Coccinella septempunctata-L.H.beestje + *Psyllobora 22 punct.*(geel)

Geotrupes vernalis e.a.-Mestkevers

Xylocopa violacea-Houtbij

Rhagonicha fulva-Soldaatje

Trichodus favarius-(rode bloemenkever)+gele bloemenkever

Trichius fasciatus-Penseelkever

Heteroptera: *Cercopis vulnerata*-Schuimecicade

Cyphostethus tristriatus-Groene wants

Gerris paludum-Schaatsenrijder

Graphosoma lineatum-Gestreepte wants

Nepea cinerea-Waterschorpien

Pyrrhocorus apterus-Vuurwants

Rugzwemmertjes (sp.)

Homoptera: *Cicadetta montana*-Bergcicade

Hymenoptera: *Anthophora pilipes*-zuid.Hommel.

Formica rufa-Grote bosmier + *Lasius fuliginosus*

Xylocopa violacea-Houtbij

Neuroptera-Netvlugeligen

Ascalaphus libelluloides-(basat libelle)

Orthoptera -Krekels-Sabelsprinkhanen

Meconema thalassinum.

Gryllus campestris-Veldkrekel e.a.

Groen vlindertje: *Zilverlijmuiltje*-*Pseudoips bicolorana*

Lagere diersoorten: *Diplopoda* sp.-Miljoenpoot

Armadillidium-Pissebed

(Dit is uitsluitend wat we toevallig 'tegenkwamen')

*Vleermuis - haas - konijn.

Paddestoelen: *Fomus fomentarius*-Tonderzwam

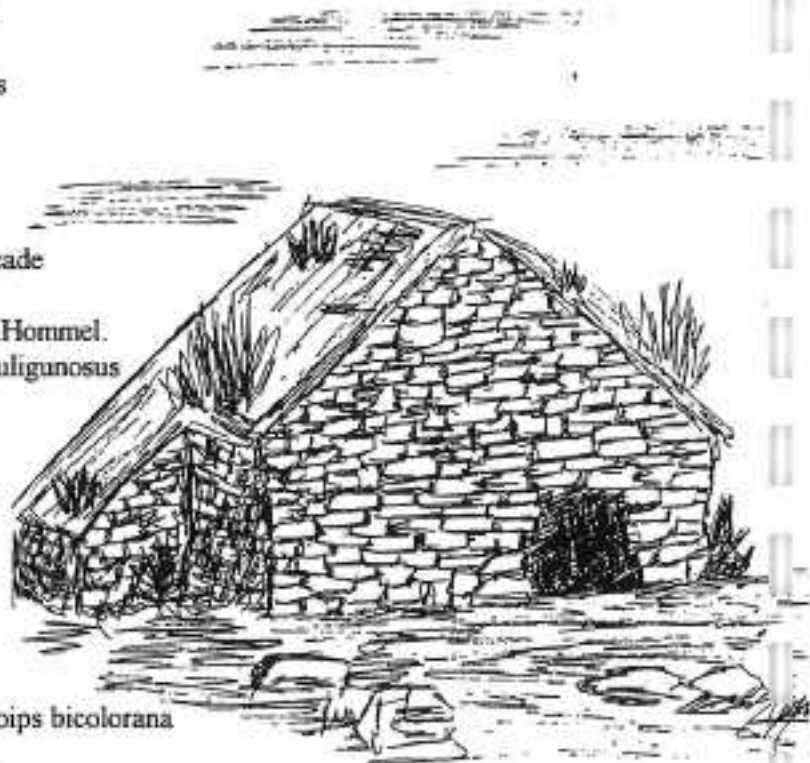
Inonotus rheades-Vosrode weerschijnzwam

Paxillus atromentosus-Zwartvoet krulzoom

Polyporus squamosus-Zadelzwam

Enkele niet op naam gebrachte boleten

(Ook hier wat we toevallig tegenkwamen) (samenstelling Mouse Roelofs)

Mijten soorten gevonden in de Spaanse Pyreneeën door H.R.Bolland

Abstract:

Mite species found in the Spanish Pyrenees by H.R. Bolland

mijtensoort /mite species   waardplant/hostplant   plaats/place

Tetranychidae (spintmijten):

<i>Eotetranychus tiliarium</i> (Hermann, 1804)*	---	<i>Tilia platyphyllus</i>	1-7-2001 Jaca
<i>Bryobia kissophila</i> van Eynhoven, 1955*	---	<i>Hedera spec.</i>	1-7-2001 Jaca
<i>Tetranychopsis horridus</i> (Canestr. & Fanz., 1876)-		<i>Corylus avellana</i>	2-7-2001 Ordessa
<i>Eurytetranychus latus</i> (Canestr. & Fanz., 1876)*-		<i>Buxus sempervirens</i>	2-7-2001 Ordessa
<i>Bryobia lagodechiana</i> Reck, 1953*	---	<i>Phyteuma spec.</i>	4-7-2001 Riglas
<i>Schizonobia oudemansi</i> Gutierrez/Bolland, 1986*-		<i>Helianthemum nummularium</i>	2-7-2001 Ordessa
			2-7-2001 Ordessa
<i>Neotetranychus rubi</i> Trägårdh, 1915*	---	<i>Rubus idaeus</i>	2-7-2001 Ordessa
<i>Eotetranychus coryli</i> (Reck, 1950)	---	<i>Corylus avellana</i>	6-7-2201 Val d'Aran
<i>Tetranychus turkestanii</i> (Ugarov & Nik., 1937) --		<i>Oxalis spec.</i>	12-7-2001 Bagergue

Parasitidae (predators):   host   plaats/place

Parasitus copridus Costa, 1963   ---- *Geotrupes stercorarius* 4-7-2221 Riglas

* nieuw voor Spanje / new for Spain

References:

- Bolland, H.R., J.Gutierrez, C.H.W. Flechtmann 1998, World catalogue of the spider mite family (Acari: Tetranychidae).- Brill, Leiden: 392 pp.
- Gutierrez, J., H.R.Bolland 1986, Description and karyotype of *Schizonobia oudemansi* n. sp. from The Netherlands (Acari: Tetranychidae).- Entomol. Ber., Amst. dl. 46: 1.III 39-43.
- Hyat, Keith H. 1980, Mites of the subfamily Parasitinae (Mesostigmata: Parasitidae) in the British Isles - Bull.Br. Mus. Nat. Hist. (Zool.) 38 (5): 237-378.

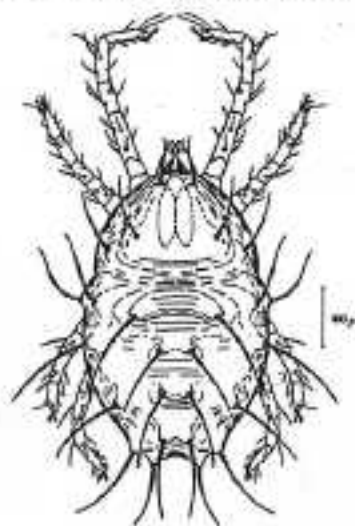

Fig. 2. *Schizonobia oudemansi* n. sp. Dorsal aspect of mite.

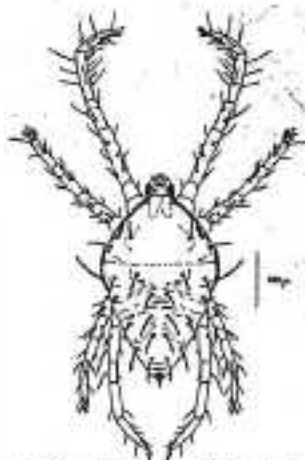

Fig. 3. *Schizonobia oudemansi* n. sp. Dorsal aspect of mite.

Tijdens de treinrit Pau –Parijs kon de kinderkamer niet meteen slapen en heeft toen even geevalueerd over allerlei uitspraken tijdens onze reis. Tevens is hierbij besloten om op de reunie een prijsje te geven aan diegene die de meeste personen van deze uitspraken kan achterhalen op de reunie. Dit is tevens een goede manier om er weer in te komen.

Allemaal ogendicht ik moet mijn bh uit doen.

Dat is een vogel met lange bladen.

Als je hier naar beneden gaat, moet je ook weer omhoog. Ik ga terug.

Zullen we nog even de sloten oefenen, als ik vannacht naar de wc moet.

Tegen Nicky en Toon. Zeg gaan jullie een hele dag mee, anders kun je wel met een half brood voort.

Definitie van een Spaanse mus: Die binnen een beetje groter dan onze mussen en hebben een grotere harsus.

De verbinding naar boven werd verbroken toen ik om mooi weer vroeg.

Een waterspreeuw, een waterspreeuw, ik zie een waterspreeuw.

Nou nog eens de vingers omhoog.

Er is mij gezegd dat je maar één glas mag

Kaastaart, er zijn er nog acht. Ik wil ze alle acht.

Ik vind dat ik recht heb op de kaastaart.

Ik heb een speciale vraag, mag ik een hapje van je ijs.

Ik ga op reis en neem mee rubberballetje, postelastieken, veiligheidsspelden en eten voor de eerste dagen.

Jullie blijven wel bij elkaar dan duik ik onder.

De boswachter komt er aan. o jé even de plantjes opbergen.

Eerst klimmen dan eten, oh bah watér daar kun je ziek van worden.

Hans, Hans levende modder.

Ik trek me terug voor een peukie.

Algemene uitroep. Het is geen doen hé.

Wat aardig en leuk dat ze deze steentjes voor ons neergelegd hebben.

Oh als Maria een kerk ziet komt ze er niet meer uit.

Annie ik weet het, weet jij het ook?.

Het werkt allemaal niet zo goed meer.

Als je in de stront zit moet je je bek houden.

Oh geef mij maar.

Zeg weet je eigenlijk wel wat een kathedraal is?.

Een krakeling. Nee een croissant.

T'is hier zo heerlijk !

Laat mij maar in m'n eigen kruipen.

Dat was weer lekker genieten hé.

D'r waren ook best wel leuke mensen, hoor.

Spaanse Pyreneeën; KNNV-reis: 29 juni t/m 13 juli 2001.

kattedoorn

Plantenlijst

Het dagnummer geeft de dag aan waarop de plant zeker is waargenomen.

De plant kan eerder gezien zijn maar is niet genoteerd of op een andere manier vastgelegd.

J = Jaca; 30 juni t/m 5 juli 2001

B = Bagargue; 6 juli t/m 12 juli 2001

Voor exacte plaatsaanduiding zie pagina: 'locaties en excursiegebieden/gebiedsaanduidingen'

Wetenschappelijke naam	Familienaam	Nederlandse naam	01 01		nr
			J	B	
<i>Abies alba</i>	Pinaceae	Zilverspar	1		1
<i>Achillea erba-rotta</i>	Asteraceae			8	2
<i>Achillea millefolium</i>	Asteraceae	Duizendblad	1	7	3
<i>Acinos alpinus</i>	Lamiaceae		2		4
<i>Acinos arvensis</i>	Lamiaceae			8	5
<i>Aconitum napellus</i>	Ranunculaceae			9	6
<i>Actaea spicata</i>	Ranunculaceae	Christoffelkruid		12	7
<i>Adenostylus alliariae s. hybrida</i>	Asteraceae	Alpendost		9	8
<i>Aegilops ovata ssp. geniculata</i>	Poaceae		3		9
<i>Agrimonia eupatoria</i>	Rosaceae	Gewone agrimonie		9	10
<i>Agrostis capillaris</i>	Poaceae	Gewoon struisgras	4		11
<i>Ajuga genevensis</i>	Lamiaceae			9	12
<i>Ajuga pyramidalis</i>	Lamiaceae			8	13
<i>Alliaria petiolata</i>	Brassicaceae	Look zonder look	1	7	14
<i>Allium flavum</i>	Liliaceae	Gele look	2		15
<i>Allium oleraceum</i>	Liliaceae	Moesiok	3		16
<i>Allium schoenoprasum</i>	Liliaceae	Bieslook		7	17
<i>Allium sphaerocephalum</i>	Liliaceae		1		18
<i>Allium victorialis</i>	Liliaceae			10	19
<i>Alnus glutinosa</i>	Betulaceae	Zwarte els	1	12	20
<i>Alopecurus pratensis</i>	Poaceae	Grote vossenstaart	1	7	21
<i>Althaea hirsuta</i>	Malvaceae	Ruige heemst	1		22
<i>Anacamptis pyramidalis</i>	Orchidaceae	Hondskruid	1	12	23
<i>Anagallis tenella</i>	Primulaceae	Teer guichelheil	4		24
<i>Anchusa azurea</i>	Boraginaceae		5		25
<i>Androsace villosa</i>	Primulaceae		2		26
<i>Anemone narcissiflora</i>	Ranunculaceae			8	27
<i>Anemone nemorosa</i>	Ranunculaceae	Bosanemoon		9	28
<i>Anethum graveolens</i>	Apiaceae	Dille	3		29
<i>Angelica sylvestris</i>	Apiaceae	Gewone engelwortel		7	30
<i>Antennaria dioica</i>	Asteraceae	Rozenkransje		8	31
<i>Anthericum liliago</i>	Liliaceae	Graslelie	30	11	32
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Poaceae	Gewoon reukgras		7	33
<i>Anthyllis vulneraria</i>	Fabaceae	Wondklaver	1	7	34
<i>Anthyllis vulneraria ssp. pyrenaica</i>	Fabaceae	Pyreneese wondklaver	1		35
<i>Antirrhinum majus</i>	Scrophulariaceae	Tuinleeuwenbek	2		36

<i>Aphyllanthes monspeliensis</i>	Liliaceae	Blauwster	30		37
<i>Aquilegia pyrenaica</i>	Ranunculaceae	Pyreneeën akelei	2	7	38
<i>Aquilegia vulgaris</i>	Ranunculaceae	Wilde akelei	30		39
<i>Arabis turrita</i>	Brassicaceae		2		40
<i>Arbutus unedo</i>	Ericaceae	Aardbeiboom	3		41
<i>Arctium minus</i>	Asteraceae	Kleine klis		12	42
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	Ericaceae	Beredruif	30		43
<i>Arenaria grandiflora</i>	Caryophyllaceae		1		44
<i>Armeria alliacea</i>	Plumbaginaceae		5		45
<i>Arnica montana</i>	Asteraceae	Valkruid		7	46
<i>Arrhenatherum elatius</i>	Poaceae	Glanshaver	30	11	47
<i>Artemisia absinthium</i>	Asteraceae	Absint		6	48
<i>Artemisia vulgaris</i>	Asteraceae	Bijvoet	2	6	49
<i>Arundo donax</i>	Poaceae			6	50
<i>Asperula hirta</i>	Rubiaceae		2		51
<i>Asphodelus albus</i>	Liliaceae	Witte affodil	2	7	52
<i>Asplenium ruta-muraria</i>	Aspleniaceae	Muurvaren		9	53
<i>Asplenium trichomanes</i>	Aspleniaceae	Steenbreekvaren	30	11	54
<i>Aster alpinus</i>	Asteraceae	Alpenaster		10	55
<i>Astragalus glycyphyllos</i>	Fabaceae	Hokjespeul	1		56
<i>Astrantia major</i>	Apiaceae		2	7	57
<i>Astrantia minor</i>	Apiaceae			8	58
<i>Atropa bella-donna</i>	Solanaceae	Wolfskers	2		59
<i>Avena sterilis</i>	Poaceae	Wilde haver	5		60
<i>Ballota nigra</i>	Lamiaceae	Stinkende ballote		12	61
<i>Bartsia alpina</i>	Scrophulariaceae			9	62
<i>Bellis perennis</i>	Asteraceae	Madeliefje	4	11	63
<i>Betula pendula</i>	Betulaceae	Ruwe berk	30	11	64
<i>Biscutella laevigata</i>	Brassicaceae	Brilkruid	2	8	65
<i>Blackstonia perfoliata</i>	Gentianaceae	Bitterling	30		66
<i>Blechnum spicant</i>	Blechnaceae	Dubbelloof		11	67
<i>Blysmus setaceus</i>	Cyperaceae		4		68
<i>Botrychium lunaria</i>	Ophioglossaceae	Gelobde maanvaren		8	69
<i>Brachypodium pinnatum</i>	Poaceae	Gevinde kortsteel	30	6	70
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	Poaceae	Boskortsteel	30	12	71
<i>Briza media</i>	Poaceae	Beventjes	30	6	72
<i>Bromus mollis</i>	Poaceae	Zachte dravik	1	7	73
<i>Bromus squarrosus</i>	Poaceae			6	74
<i>Bromus sterilis</i>	Poaceae	IJle dravik	1	12	75
<i>Bupthalmum salicifolium</i>	Asteraceae			10	76
<i>Bupleurum falcatum</i>	Apiaceae	Sikkelgoudschem	30		77
<i>Bupleurum stellatum</i>	Apiaceae		3		78
<i>Buxus sempervirens</i>	Buxaceae	Palmboompje	30	12	79
<i>Calluna vulgaris</i>	Ericaceae	Struikhei	2	7	80
<i>Caltha palustris</i>	Ranunculaceae	Dotterbloem	4	7	81
<i>Campanula cochlearifolia</i>	Campanulaceae		2		82
<i>Campanula glomerata</i>	Campanulaceae	Kluwenklokje	1	7	83

<i>Campanula patula</i>	Campanulaceae	Weideklokje		12	84
<i>Campanula rapunculoides</i>	Campanulaceae	Akkerklokje	1		85
<i>Campanula rotundifolia</i>	Campanulaceae	Grasklokje	2	9	86
<i>Campanula scheuchzeri</i>	Campanulaceae	Scheuzer's klokje		7	87
<i>Campanula trachelium</i>	Campanulaceae	Ruig klokje	30	12	88
<i>Cardamine amara</i>	Brassicaceae	Bittere veldkers		12	89
<i>Cardamine impatiens</i>	Brassicaceae	Springzaadveldkers		12	90
<i>Cardamine raphanifolia</i>	Brassicaceae			7	91
<i>Carduncellus monspeliensis</i>	Asteraceae		30		92
<i>Carduus carlinoides</i>	Asteraceae			8	93
<i>Carduus chrysacanthus</i>	Asteraceae			8	94
<i>Carduus defloratus</i>	Asteraceae			6	95
<i>Carduus defloratus ssp. crassifolius</i>	Asteraceae			7	96
<i>Carduus nutans ssp. platylepis</i>	Asteraceae	Knikkende distel		7	97
<i>Carex atrata</i>	Cyperaceae			8	98
<i>Carex davalliana</i>	Cyperaceae		4	8	99
<i>Carex echinata</i>	Cyperaceae	Sterzegge	4		100
<i>Carex flacca</i>	Cyperaceae	Zeegroene zegge	30	7	101
<i>Carex flava</i>	Cyperaceae	Gele zegge		11	102
<i>Carex frigida</i>	Cyperaceae			8	103
<i>Carex nigra</i>	Cyperaceae	Gewone zegge		7	104
<i>Carex oederi s. oedocarpa</i>	Cyperaceae	Geelgroene zegge	4		105
<i>Carex ornithopoda</i>	Cyperaceae			7	106
<i>Carex ovalis</i>	Cyperaceae	Hazezegge	4	7	107
<i>Carex panicea</i>	Cyperaceae	Blauwe zegge		7	108
<i>Carlina acaulis</i>	Asteraceae			7	109
<i>Carlina vulgaris</i>	Asteraceae	Driedistel	30	8	110
<i>Carpinus betulus</i>	Corylaceae	Haagbeuk		11	111
<i>Carthamus lanatus</i>	Asteraceae		3		112
<i>Catananche caerulea</i>	Asteraceae	Blauwe strobloem	30	10	113
<i>Centaurea calcitrapa</i>	Asteraceae		3		114
<i>Centaurea jacea</i>	Asteraceae	Echt knoopkruid	1	7	115
<i>Centaurea montana</i>	Asteraceae	Bergcentaurie		7	116
<i>Centaurea scabiosa</i>	Asteraceae	Grote centaurie	1	7	117
<i>Centaurium erythraea</i>	Gentianaceae	Echt duizendguldenkruid	5		118
<i>Centaurium pulchellum</i>	Gentianaceae	Fraai duizendguldenkruid	4		119
<i>Centranthus angustifolius</i>	Valerianaceae		1	8	120
<i>Centranthus ruber</i>	Valerianaceae	Rode spoorbloem	2		121
<i>Cephalanthera damasonium</i>	Orchidaceae	Bleek bosvogeltje	1	7	122
<i>Cephalanthera longifolia</i>	Orchidaceae	Wit bosvogeltje	1		123
<i>Cephalanthera rubra</i>	Orchidaceae	Rood bosvogeltje	1		124
<i>Cerastium alpinum</i>	Caryophyllaceae	Alpenhoornbloem		8	125
<i>Cerastium arvense</i>	Caryophyllaceae	Akkerhoornbloem		7	126
<i>Cerastium fontanum</i>	Caryophyllaceae	Gewone hoornbloem		8	127
<i>Chacrophyllum aureum</i>	Apiaceae			12	128
<i>Chamerion angustifolium</i>	Onagraceae	Wilgenroosje		11	129
<i>Chelidonium majus</i>	Papaveraceae	Stinkende gouwe	1	12	130

<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Chenopodiaceae	Brave Hendrik		7	131
<i>Chrysanthemum alpinum</i>	Asteraceae				132
<i>Chrysanthemum corombosum</i>	Asteraceae				133
<i>Chrysanthemum leucanthemum</i>	Asteraceae	Margriet		7	134
<i>Cicerbita alpina</i>	Asteraceae			7	135
<i>Cichorium intybus</i>	Asteraceae	Wilde cichorei	30		136
<i>Cirsium acaule</i>	Asteraceae	Aarddistel	2	7	137
<i>Cirsium arvense</i>	Asteraceae	Akkerdistel	2	7	138
<i>Cirsium eriophorum</i>	Asteraceae	Wollige distel	4		139
<i>Cirsium helenioides</i>	Asteraceae			8	140
<i>Cirsium palustre</i>	Asteraceae	Kale jonker	4	7	141
<i>Cirsium vulgare</i>	Asteraceae	Speerdistel	30	9	142
<i>Clematis vitalba</i>	Ranunculaceae	Bosrank	30		143
<i>Coeloglossum viride</i>	Orchidaceae	Groene nachtorchis		10	144
<i>Convallaria majalis</i>	Liliaceae	Lelietje-van-dalen		10	145
<i>Convolvulus arvensis</i>	Convolvulaceae	Akkerwinde	1		146
<i>Conyza canadensis</i>	Asteraceae	Canadese fijnstraal		6	147
<i>Corallorhiza trifida</i>	Orchidaceae	Koraalwortel	1		148
<i>Corylus avellana</i>	Corylaceae	Hazelaar	2	12	149
<i>Crataegus monogyna</i>	Rosaceae	Eenstijlige meidoorn		12	150
<i>Crepis capillaris</i>	Asteraceae	Klein streepzaad	1		151
<i>Crepis pygmaea</i>	Asteraceae			8	152
<i>Crepis pyrenaica</i>	Asteraceae			12	153
<i>Cruciata laevipes</i>	Rubiaceae	Kruisbladwalstro		12	154
<i>Cryptogramma crispa</i>	Cryptogrammaceae	Peterselievaren		8	155
<i>Cuscuta epithymum</i>	Cuscutaceae	Klein warkruid	1		156
<i>Cuscuta europaea</i>	Cuscutaceae	Groot warkruid	2		157
<i>Cynodon dactylon</i>	Poaceae	Handjesgras	3		158
<i>Cynoglossum officinale</i>	Boraginaceae	Veldhondstong	2	7	159
<i>Cynosurus cristatus</i>	Poaceae	Kamgras	1	7	160
<i>Cynosurus echinatus</i>	Poaceae	Stekelkamgras	1		161
<i>Cystopteris fragilis</i>	Athyriaceae	Blaasvaren		8	162
<i>Cytisus decumbens</i>	Fabaceae			11	163
<i>Cytisus scoparius</i>	Fabaceae	Brem	4		164
<i>Dactylis glomerata</i>	Poaceae	Kropaar	30	7	165
<i>Dactylorhiza alpestris</i>	Orchidaceae			7	166
<i>Dactylorhiza elata</i>	Orchidaceae		2	7	167
<i>Dactylorhiza maculata</i> ssp. <i>maculata</i>	Orchidaceae	Gevlekte orchis		7	168
<i>Dactylorhiza maculata</i> ssp. <i>ericetorum</i>	Orchidaceae			7	169
<i>Dactylorhiza maculata</i> ssp. <i>fuchsii</i>	Orchidaceae	Bosorchis	3		170
<i>Dactylorhiza majalis</i> (<i>fistulosa</i>)	Orchidaceae	Brede orchis		7	171
<i>Dactylorhiza majalis</i> x <i>Dact. maculata</i>	Orchidaceae			7	172
<i>Dactylorhiza praetermissa</i> (+ <i>alba</i>)	Orchidaceae	Rietorchis		10	173
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	Orchidaceae		2		174
<i>Daphne alpina</i>	Thymelaeaceae			8	175
<i>Daphne laureola</i>	Thymelaeaceae		30	7	176
<i>Daphne striata</i>	Thymelaeaceae			10	177

<i>Daucus carota</i>	Apiaceae	Peen	1	178
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Poaceae	Ruwe smele	7	179
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Poaceae	Bochtige smele	4	7 180
<i>Dianthus caryophyllus</i>	Caryophyllaceae		4	181
<i>Dianthus deltoides</i>	Caryophyllaceae	Steenanjer	4	7 182
<i>Dianthus monspessulanus</i>	Caryophyllaceae	Franje anjer	1	7 183
<i>Digitalis lutea</i>	Scrophulariaceae	Geel vingerhoedskruid	2	9 184
<i>Digitalis purpurea</i>	Scrophulariaceae	Gewoon vingerhoedskruid	4	7 185
<i>Digitaria sanguinalis</i>	Poaceae	Harig vingergras	3	186
<i>Dipsacus fullonum</i>	Dipsacaceae	Wilde kaardebol	30	6 187
<i>Drosera rotundifolia</i>	Droseraceae	Ronde zonnedaauw		7 188
<i>Dryas octopetala</i>	Rosaceae			8 189
<i>Echinochloa crus-galli</i>	Poaceae	Hanenpoot		6 190
<i>Echinops ritro</i>	Asteraceae		3	191
<i>Echinospartium horridum</i>	Fabaceae	Stekelkussen	2	6 192
<i>Echium vulgare</i>	Boraginaceae	Slangenkruid	30	193
<i>Eleocharis palustris</i>	Cyperaceae	Gewone waterbies	4	194
<i>Epipactis atrorubens</i>	Orchidaceae	Bruinrode wespenorchis	1	195
<i>Epipactis helleborine</i>	Orchidaceae	wespenorchis	1	196
<i>Epipactis muelleri</i>	Orchidaceae		1	197
<i>Epipactis parviflora</i>	Orchidaceae			7 198
<i>Equisetum arvense</i>	Equisetaceae	Heermoes		7 199
<i>Equisetum hyemale</i>	Equisetaceae	Schaafstro	1	7 200
<i>Erigeron acer</i>	Asteraceae	Scherpe fijnstraal		6 201
<i>Erinus alpinus</i>	Scrophulariaceae		1	202
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Cyperaceae	Veenpluis		7 203
<i>Erodium ciconium</i>	Geraniaceae		3	204
<i>Erodium cicutarium</i>	Geraniaceae	Reigersbek	4	205
<i>Eryngium burgati</i>	Apiaceae		3	206
<i>Erysimum decumbens</i>	Brassicaceae			10 207
<i>Erythronium dens-canis</i>	Liliaceae	Hondstand		10 208
<i>Euphorbia cyparissias</i>	Euphorbiaceae	Cypreswolfsmelk	2	7 209
<i>Euphrasia montana</i>	Scrophulariaceae	Beklierde ogentroost	4	210
<i>Fagus sylvatica</i>	Fagaceae	Beuk	30	211
<i>Festuca arundinacea</i>	Poaceae	Rietzwenkgras		8 212
<i>Festuca gigantea</i>	Poaceae	Reuzenzwenkgras	30	12 213
<i>Festuca ovina</i>	Poaceae	Schapengras		8 214
<i>Festuca rubra</i>	Poaceae	Rood zwenkgras		8 215
<i>Ficus carica</i>	Moraceae	Vijg	3	216
<i>Filago vulgaris</i>	Asteraceae	Duits viltkruid		6 217
<i>Fragaria vesca</i>	Rosaceae	Bosaardbei	30	7 218
<i>Fraxinus excelsior</i>	Oleaceae	Gewone es	30	12 219
<i>Fritillaria pyrenaica</i>	Liliaceae		30	220
<i>Galeopsis angustifolius</i>	Lamiaceae	Smalle raai	4	221
<i>Galium aparine</i>	Rubiaceae	Kleefkruid	30	12 222
<i>Galium mollugo</i>	Rubiaceae	Glad walstro	1	8 223
<i>Galium odoratum</i>	Rubiaceae	Lievevrouwebedstro	1	224

<i>Galium rotundifolium</i>	Rubiaceae			6	225	
<i>Galium uliginosum</i>	Rubiaceae	Ruw walstro		11	226	
<i>Galium verum</i>	Rubiaceae	Echt walstro	30	7	227	
<i>Genista sagittalis</i>	Fabaceae	Pijlbrem		7	228	
<i>Gentiana acaulis</i>	Gentianaceae			10	229	
<i>Gentiana alpina</i>	Gentianaceae			10	230	
<i>Gentiana burseri</i>	Gentianaceae			2	231	
<i>Gentiana cruciata</i>	Gentianaceae			1	232	
<i>Gentiana lutea</i>	Gentianaceae	Gele gentiaan		7	233	
<i>Gentiana verna</i>	Gentianaceae			2	8	234
<i>Gentianella campestris</i>	Gentianaceae	Veldgentiaan	4		235	
<i>Geranium molle</i>	Geraniaceae	Zachte ooievaarsbek	1		236	
<i>Geranium phaeum</i>	Geraniaceae	Donkere ooievaarsbek		9	237	
<i>Geranium phaeum ssp. lividum</i>	Geraniaceae			6	238	
<i>Geranium pratense</i>	Geraniaceae	Beemdooievaarsbek	1		239	
<i>Geranium pusillum</i>	Geraniaceae	Kleine ooievaarsbek		12	240	
<i>Geranium pyrenaicum</i>	Geraniaceae	Bermooievaarsbek		7	241	
<i>Geranium robertianum</i>	Geraniaceae	Robertskruid	3	9	242	
<i>Geranium sanguineum</i>	Geraniaceae	Bloedooievaarsbek	1		243	
<i>Geum montanum</i>	Rosaceae			10	244	
<i>Geum rivale</i>	Rosaceae	Knikkend nagelkruid		7	245	
<i>Geum urbanum</i>	Rosaceae	Gewoon nagelkruid	30	9	246	
<i>Globularia nudicaulis</i>	Globulariaceae		1	8	247	
<i>Globularia repens</i>	Globulariaceae			8	248	
<i>Globularia vulgaris</i>	Globulariaceae		30		249	
<i>Gnaphalium hoppeanum</i>	Asteraceae			8	250	
<i>Gnaphalium sylvaticum</i>	Asteraceae	Bosdroogbloem		8	251	
<i>Gymnadenia conop. x Dact. maculata</i>	Orchidaceae			7	252	
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Orchidaceae	Grote muggenorchis		7	253	
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	Aspidiaceae	Gebogen driehoeksvaren		7	254	
<i>Gypsophila repens</i>	Caryophyllaceae	Kruipend gipskruid	1	10	255	
<i>Helianthemum nummularium</i>	Cistaceae	Pyreneeën zonneroosje	30	7	256	
<i>Helianthemum nummularium ssp. pyrenaica</i>	Cistaceae		30		257	
<i>Helichrysum stoechas</i>	Asteraceae			6	258	
<i>Helleborus foetidus</i>	Ranunculaceae	Stinkend nieskruid	30	9	259	
<i>Helleborus viridis</i>	Ranunculaceae			7	260	
<i>Hepatica nobilis</i>	Ranunculaceae	Leverbloempje	30	6	261	
<i>Heracleum sphondylium</i>	Apiaceae	Gewone berenklaauw	1		262	
<i>Herniaria alpina</i>	Caryophyllaceae			8	263	
<i>Hesperis matronalis</i>	Brassicaceae	Damastbloem		9	264	
<i>Hieracium leavigatum</i>	Asteraceae	Stijf havikskruid		9	265	
<i>Hieracium murorum</i>	Asteraceae	Muurhavikskruid	1		266	
<i>Hieracium pilosella</i>	Asteraceae	Muizenoor	4	7	267	
<i>Holcus lanatus</i>	Poaceae	Echte witbol	4	7	268	
<i>Holoschoenus romanus ssp. holoschoenus</i>	Cyperaceae		3		269	
<i>Homogyne alpina</i>	Asteraceae			10	270	
<i>Hordeum murinum</i>	Poaceae	Kruipertje	30	7	271	

<i>Hyoscamus niger</i>	Solanaceae	Wolfskers	4	272
<i>Hypericum maculatum</i>	Hypericaceae	Kantig hertshooi	7	273
<i>Hypericum perforatum</i>	Hypericaceae	Sint Janskruid	8	274
<i>Hypochaeris radicata</i>	Asteraceae	Gewoon biggenkruid	5	7 275
<i>Iberis sempervirens</i>	Brassicaceae		8	276
<i>Iris xiphioides</i>	Iridaceae	Zwaardiris	1	277
<i>Jasione montana</i>	Campanulaceae	Zandblauwtje	4	7 278
<i>Juncus articulatus</i>	Juncaceae	Zomprus	1	279
<i>Juncus effusus</i>	Juncaceae	Pitrus	4	7 280
<i>Juncus inflexus</i>	Juncaceae	Zeegroene rus	1	281
<i>Juncus monanthos</i>	Juncaceae		8	282
<i>Juniperus communis</i>	Cupressaceae	Jeneverbes	30	7 283
<i>Juniperus communis ssp. nana</i>	Cupressaceae	Dwergjeneverbes	8	284
<i>Kernera saxatilis</i>	Brassicaceae		2	285
<i>Kickxia lanigera</i>	Scrophulariaceae		3	286
<i>Knautia dipsacifolia</i>	Dipsacaceae	Bergknautia	1	7 287
<i>Koeleria cristata</i>	Poaceae	Gewoon fakkелgras	1	288
<i>Lactuca perennis</i>	Asteraceae	Blauwe sla	1	289
<i>Lactuca serriola</i>	Asteraceae	Kompassla	1	12 290
<i>Lapsana communis</i>	Asteraceae	Akkerkool	30	12 291
<i>Laserpitium halleri</i>	Apiaceae		1	292
<i>Laserpitium latifolium</i>	Apiaceae		1	8 293
<i>Laserpitium siler</i>	Apiaceae		8	294
<i>Lathyrus laevigatus</i>	Fabaceae		7	295
<i>Lathyrus latifolius</i>	Fabaceae	Breedbladige lathyrus	30	6 296
<i>Lathyrus linifolius</i>	Fabaceae		4	297
<i>Lathyrus pratensis</i>	Fabaceae	Veldlathyrus	1	7 298
<i>Lathyrus sylvestris</i>	Fabaceae	Boslathyrus	1	299
<i>Lavandula angustifolia</i>	Lamiaceae	Lavendel	3	300
<i>Lavandula stoechas</i>	Lamiaceae		30	301
<i>Leontodon hispidus</i>	Asteraceae	Ruige leeuwentand	7	302
<i>Leontopodium alpinum</i>	Asteraceae	Edelweiss	2	10 303
<i>Leuzea centauroides</i>	Asteraceae		6	304
<i>Leuzea conifera</i>	Asteraceae		3	305
<i>Lilium martagon</i>	Liliaceae	Turkse lelie	1	7 306
<i>Lilium pyrenaicum</i>	Liliaceae	Pyreneeën lelie	2	10 307
<i>Linaria alpina</i>	Scrophulariaceae		10	308
<i>Linaria repens</i>	Scrophulariaceae	Gestreepte leeuwenbek	7	309
<i>Linum catharticum</i>	Linaceae	Geelhartje	30	310
<i>Linum viscosum</i>	Linaceae		30	311
<i>Listera cordata</i>	Orchidaceae	Kleine keverorchis	1	312
<i>Listera ovata</i>	Orchidaceae	Grote keverorchis	11	313
<i>Lithospermum officinale</i>	Boraginaceae	Glad parelzaad	2	8 314
<i>Lolium rigidum</i>	Poaceae		3	315
<i>Lonicera etrusca</i>	Caprifoliaceae		5	316
<i>Lonicera implexa</i>	Caprifoliaceae		3	317
<i>Lonicera xylosteum</i>	Caprifoliaceae	Rode kamperfoelie	30	12 318

<i>Lotus corniculatus</i>	Fabaceae	Gewone rolklaver		8	319
<i>Lotus uliginosus</i>	Fabaceae	Moerasrolklaver	4	11	320
<i>Luzula alpinopilosa</i>	Juncaceae			?	321
<i>Luzula nivea</i>	Juncaceae		2		322
<i>Luzula spicata</i>	Juncaceae	Aarveldbies	1	7	323
<i>Luzula sylvatica</i>	Juncaceae	Grote veldbies	30	11	324
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Caryophyllaceae	Echte koekoeksbloem		7	325
<i>Lysimachia nemorum</i>	Primulaceae	Boswederik	4		326
<i>Malva moschata</i>	Malvaceae	Muskuskaasjeskruid	4		327
<i>Malva neglecta</i>	Malvaceae	Klein kaasjeskruid	4		328
<i>Malva sylvestris</i>	Malvaceae	Groot kaasjeskruid	5		329
<i>Marrubium vulgare</i>	Lamiaceae	Malrove	2	6	330
<i>Matricaria discoidea</i>	Asteraceae	Schijfkamille		7	331
<i>Meconopsis cambrica</i>	Papaveraceae	Schijnpapaver	5		332
<i>Medicago lupulina</i>	Fabaceae	Hopklaver	1		333
<i>Medicago orbiculare</i>	Fabaceae		3		334
<i>Medicago sativa</i>	Fabaceae	Luzerne	30		335
<i>Melampyrum pratense</i>	Scrophulariaceae	Hengel	5		336
<i>Melica ciliata</i>	Poaceae		3		337
<i>Melica nutans</i>	Poaceae	Knikkend parelgras		12	338
<i>Melica uniflora</i>	Poaceae	Eenbloemig parelgras	30	12	339
<i>Melilotus alba</i>	Fabaceae	Witte honingklaver	30	12	340
<i>Mercurialis perennis</i>	Euphorbiaceae	Overblijvend bingelkruid		12	341
<i>Meum athamanticum</i>	Apiaceae			7	342
<i>Molopospermum peloponnesiacum</i>	Apiaceae			7	343
<i>Mycelis muralis</i>	Asteraceae	Muursla	30		344
<i>Myrrhis odorata</i>	Apiaceae	Roomse kervel		8	345
<i>Narcissus poeticus</i>	Amaryllidaceae	Witte narcis		7	346
<i>Nardus stricta</i>	Poaceae	Borstelgras	4	7	347
<i>Neottia nidus-avis</i>	Orchidaceae	Vogelnestje	1		348
<i>Nigella arvensis</i>	Ranunculaceae		3		349
<i>Nigritella nigra</i>	Orchidaceae	Zwarte vanille-orchis	2	8	350
<i>Onobrychis arenaria</i>	Fabaceae	Zandesparcette	1		351
<i>Onobrychis viciifolia</i>	Fabaceae	Esparcette		12	352
<i>Ononis natrix</i>	Fabaceae	Geel stalkruid	1	8	353
<i>Ononis repens</i>	Fabaceae	Kruipend stalkruid	1	12	354
<i>Ononis spinosa</i>	Fabaceae	Kattendoorn	5		355
<i>Onopordon acanthium ssp. gautieri</i>	Asteraceae		5		356
<i>Orchis ustulata</i>	Orchidaceae	Aangebrande orchis	2	10	357
<i>Origanum vulgare</i>	Lamiaceae	Wilde marjolein	1	12	358
<i>Orobanche gracilis</i>	Orobanchaceae			7	359
<i>Orthilia secunda</i>	Pyrolaceae	Eenzijdig wintergroen	5		360
<i>Oxalis acetosella</i>	Oxalidaceae	Klaverzuring	2	10	361
<i>Oxytropis campestris</i>	Fabaceae			8	362
<i>Oxytropis lapponica</i>	Fabaceae			8	363
<i>Pallenis spinosa</i>	Asteraceae		3	6	364
<i>Papaver dubium</i>	Papaveraceae	Kleine klaproos		9	365

<i>Papaver rhoeas</i>	Papaveraceae	Gewone klaproos	30	366
<i>Paradisea liliastrum</i>	Liliaceae		10	367
<i>Parietaria judaica</i>	Urticaceae	Klein glaskruid	6	368
<i>Paris quadrifolia</i>	Liliaceae	Eebes	2 12	369
<i>Parnassia palustris</i>	Saxifragaceae	Parnassia	2 7	370
<i>Paronychia kapela</i>	Caryophyllaceae		10	371
<i>Pedicularis foliosa</i>	Scrophulariaceae		1 7	372
<i>Pedicularis gyroflexa</i>	Scrophulariaceae		8	373
<i>Pedicularis kernerii</i>	Scrophulariaceae		2	374
<i>Pedicularis palustris</i>	Scrophulariaceae	Moeraskartelblad	9	375
<i>Pedicularis pyrenaica</i>	Scrophulariaceae		11	376
<i>Pentaglottis sempervirens</i>	Boraginaceae	Overblijvende ossentong	9	377
<i>Petrocoptis hispanicus</i>	Caryophyllaceae		30	378
<i>Petrorhagia prolifera</i>	Caryophyllaceae	Mantelanjer	6	379
<i>Peucedanum ostruthium</i>	Apiaceae		7	380
<i>Phleum pratense</i>	Poaceae	Timoteegras	12	381
<i>Phragmites australis</i>	Poaceae	Riet	12	382
<i>Phyteuma hemisphaericum</i>	Campanulaceae		8	383
<i>Phyteuma orbiculare</i>	Campanulaceae	Kogelrapunzel	2 7	384
<i>Phyteuma spicatum</i>	Campanulaceae	Witte rapunzel	1 7	385
<i>Picris echioides</i>	Asteraceae	Dubbelkelk	1	386
<i>Picris hieracioides</i>	Asteraceae	Bitterkruid	12	387
<i>Pimpinella major</i>	Apiaceae	Grote bevernel	12	388
<i>Pimpinella saxifraga</i>	Apiaceae	Kleine bevernel	6	389
<i>Pinguicula grandiflora</i>	Lentibulariaceae		2 11	390
<i>Pinguicula longifolia</i>	Lentibulariaceae		2	391
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Lentibulariaceae	Vetblad	2 10	392
<i>Pinus sylvestris</i>	Pinaceae	Grove den	1 11	393
<i>Pistacia lentiscus</i>	Anacardiaceae		3	394
<i>Plantago lanceolata</i>	Plantaginaceae	Smalle weegbree	30	395
<i>Plantago media</i>	Plantaginaceae	Ruige weegbree	2 7	396
<i>Plantago montana</i>	Plantaginaceae		2	397
<i>Platanthera bifolia</i>	Orchidaceae	Welriekende nachtorchis	4 7	398
<i>Platanthera chlorantha</i>	Orchidaceae	Bergnatchorchis	4 7	399
<i>Poa annua</i>	Poaceae	Straatgras	5 7	400
<i>Poa bulbosa</i>	Poaceae		5	401
<i>Poa nemoralis</i>	Poaceae	Schaduwgras	1 12	402
<i>Poa pratensis</i>	Poaceae	Veldbeemdgras	6	403
<i>Polygala alpina</i>	Polygalaceae		1	404
<i>Polygala vulgaris</i>	Polygalaceae	Gewone vleugeltjesbloem	30 11	405
<i>Polygonatum verticillatum</i>	Liliaceae	Kranssalomonszegel	11	406
<i>Polygonum aviculare</i>	Polygonaceae	Varkensgras	5	407
<i>Polygonum bistorta</i>	Polygonaceae	Adderwortel	9	408
<i>Polygonum viviparum</i>	Polygonaceae		1 7	409
<i>Polypodium vulgare</i>	Polypodiaceae	Gewone eikvaren	2 12	410
<i>Polystichum lonchitis</i>	Aspidiaceae	Lansvaren	7	411
<i>Polystichum setiferum</i>	Aspidiaceae	Stijve naaldvaren	12	412

<i>Populus nigra</i> L. cv <i>Italica</i>	Salicaceae	Italiaanse populier		7	413
<i>Populus tremula</i>	Salicaceae	Ratelpopulier	30		414
<i>Portulaca oleracea</i>	Portulacaceae	Postelein		6	415
<i>Potentilla alchimilloides</i>	Rosaceae		2		416
<i>Potentilla argentea</i>	Rosaceae	Viltganzerik		12	417
<i>Potentilla erecta</i>	Rosaceae	Tormentil		11	418
<i>Potentilla fruticosa</i>	Rosaceae	Heesterganzerik	4		419
<i>Potentilla recta</i>	Rosaceae	Rechte ganzerik	4		420
<i>Potentilla rupestris</i>	Rosaceae	Bergganzerik		10	421
<i>Prenanthes purpurea</i>	Asteraceae		1	7	422
<i>Primula elatior</i>	Primulaceae	Slanke sleutelbloem		12	423
<i>Primula farinosa</i>	Primulaceae			9	424
<i>Primula veris</i>	Primulaceae	Gulden sleutelbloem	30	7	425
<i>Prunella grandiflora</i>	Lamiaceae		2		426
<i>Prunella laciniata</i>	Lamiaceae	Witte brunel	4		427
<i>Prunella vulgaris</i>	Lamiaceae	Gewone brunel	1		428
<i>Prunus spinosa</i>	Rosaceae	Sleedoorn	5	8	429
<i>Pseudorchis albida</i>	Orchidaceae	Witte muggenorchis		10	430
<i>Pteridium aquilinum</i>	Dennstedtiaceae	Adelaarsvaren	2		431
<i>Pulmonaria officinalis</i>	Boraginaceae	Gevlekt longkruid		12	432
<i>Pulsatilla alpina</i>	Ranunculaceae	Alpenanemoon	2	7	433
<i>Punica granatum</i>	Myrtaceae	Granaatappel	3		434
<i>Pyrola chlorantha</i>	Pyrolaceae			10	435
<i>Pyrola minor</i>	Pyrolaceae	Klein wintergroen		9	436
<i>Quercus coccifera</i>	Fagaceae	Hulsteik	3		437
<i>Quercus faginea</i>	Fagaceae		30		438
<i>Quercus ilex</i>	Fagaceae	Steenek	3		439
<i>Ranonda myconi</i>	Gesneriaceae		2		440
<i>Ranunculus aconitifolius</i>	Ranunculaceae			7	441
<i>Ranunculus acris</i>	Ranunculaceae	Scherpe boterbloem		7	442
<i>Ranunculus amplexicaulis</i>	Ranunculaceae			9	443
<i>Ranunculus bulbosus</i>	Ranunculaceae	Knolboterbloem	4	8	444
<i>Ranunculus gouanii</i>	Ranunculaceae			8	445
<i>Ranunculus pyrenaicus</i>	Ranunculaceae	Pyreneese boterbloem		8	446
<i>Ranunculus repens</i>	Ranunculaceae	Kruipende boterbloem		7	447
<i>Reseda lutea</i>	Resedaceae	Wilde reseda		6	448
<i>Reseda luteola</i>	Resedaceae	Wouw	1		449
<i>Rhinanthus angustifolius</i>	Scrophulariaceae	Grote ratelaar		7	450
<i>Rhododendron ferrugineum</i>	Ericaceae	Roestbladig alpenroosje		7	451
<i>Rhododendron hirsutum</i>	Ericaceae			10	452
<i>Ribes rubrum</i>	Grossulariaceae	Aalbes		9	453
<i>Ribes uva-crispa</i>	Grossulariaceae	Kruisbes		12	454
<i>Rosmarinus officinalis</i>	Lamiaceae	Rozemarijn	3		455
<i>Rubia perigrina</i>	Rubiaceae		1		456
<i>Rubus idaeus</i>	Rosaceae	Framboos		12	457
<i>Rumex acetosa</i>	Polygonaceae	Veldzuring		7	458
<i>Rumex acetosella</i>	Polygonaceae	Schapezuring		8	459

<i>Rumex alpinus</i>	Polygonaceae		10	460
<i>Rumex scutatus</i>	Polygonaceae	Spaanse zuring	1	7 461
<i>Ruscus aculeatus</i>	Liliaceae	Muizendoorn	30	462
<i>Salix caprea</i>	Salicaceae	Boswilg		7 463
<i>Salix reticulata</i>	Salicaceae			8 464
<i>Salix retusa</i>	Salicaceae		10	465
<i>Sambucus ebulus</i>	Caprifoliaceae	Kruidvlier	30	466
<i>Sambucus nigra</i>	Caprifoliaceae	Gewone vlier		8 467
<i>Sanguisorba minor</i>	Rosaceae	Kleine pimpernel	30	7 468
<i>Sanguisorba officinalis</i>	Rosaceae	Grote pimpernel		7 469
<i>Sanicula europaea</i>	Apiaceae	Heelkruid	1	470
<i>Saponaria ocymoides</i>	Caryophyllaceae	Rotszeepkruid		9 471
<i>Saponaria officinalis</i>	Caryophyllaceae	Zeeppkruid	30	9 472
<i>Saxifraga aizoides</i>	Saxifragaceae			8 473
<i>Saxifraga aquatica</i>	Saxifragaceae			7 474
<i>Saxifraga bryoides</i>	Saxifragaceae			8 475
<i>Saxifraga cotyledon</i>	Saxifragaceae			7 476
<i>Saxifraga longifolia</i>	Saxifragaceae	Langbladige steenbreek	30	477
<i>Saxifraga paniculata</i>	Saxifragaceae		2	8 478
<i>Saxifraga stellaris</i>	Saxifragaceae			7 479
<i>Saxifraga umbrosa</i>	Saxifragaceae	Schildersverdriet		7 480
<i>Scabiosa columbaria</i>	Dipsacaceae	Duifkruid	1	12 481
<i>Scabiosa stellata</i>	Dipsacaceae			6 482
<i>Scleranthus annuus</i>	Caryophyllaceae	Eenjarige hardbloem		12 483
<i>Scrophularia nodosa</i>	Scrophulariaceae	Knopig helmkruid		12 484
<i>Sedum acre</i>	Crassulaceae	Muurpeper	5	485
<i>Sedum album</i>	Crassulaceae	Wit vetkruid	1	7 486
<i>Sedum alpestre</i>	Crassulaceae			8 487
<i>Sedum atratum</i>	Crassulaceae	Donkere muurpeper		8 488
<i>Sedum dasyphyllum</i>	Crassulaceae	Dikbladig vetkruid	30	9 489
<i>Sedum reflexum</i>	Crassulaceae	Tripmadam	5	7 490
<i>Sedum sexangulae</i>	Crassulaceae	Zacht vetkruid		7 491
<i>Sedum telephium</i>	Crassulaceae	Hemelsleutel		9 492
<i>Selaginella selaginoides</i>	Selaginellaceae			8 493
<i>Sempervivum arachnoideum</i>	Crassulaceae	Spinnewebhuislook		7 494
<i>Sempervivum montanum</i>	Crassulaceae			8 495
<i>Senecio adonidifolius</i>	Asteraceae			7 496
<i>Senecio doronicum</i>	Asteraceae		1	10 497
<i>Senecio gaudinii</i>	Asteraceae			10 498
<i>Senecio sylvaticus</i>	Asteraceae	Boskruiskruid		12 499
<i>Senecio vulgaris</i>	Asteraceae	Klein kruiskruid	30	500
<i>Sesamoides pygmaea</i>	Resedaceae		11	501
<i>Setaria verticillata</i>	Poaceae	Kransnaalbaar		6 502
<i>Sideritis hyssopifolia</i>	Lamiaceae			8 503
<i>Silene dioica</i>	Caryophyllaceae	Dagkoekebloem		6 504
<i>Silene exscapa</i>	Caryophyllaceae			8 505
<i>Silene nutans</i>	Caryophyllaceae	Nachtsilene	30	7 506

<i>Silene rupestris</i>	Caryophyllaceae		7	507
<i>Silene suecica</i>	Caryophyllaceae		8	508
<i>Silene vulgaris</i>	Caryophyllaceae	Blaassilene	1	7 509
<i>Silybum marianum</i>	Asteraceae	Mariadistel	4	510
<i>Sisymbrium austriacum</i>	Brassicaceae	Oostenrijkse raket	12	511
<i>Sisymbrium irio</i>	Brassicaceae		3	7 512
<i>Solanum dulcamara</i>	Solanaceae	Bitterzoet	2	513
<i>Solidago virgaurea</i>	Asteraceae	Echte guldenroede	1	11 514
<i>Sonchus oleraceus</i>	Asteraceae	Gewone melkdistel	30	12 515
<i>Sorbus aria</i>	Rosaceae	Meelbes	30	516
<i>Sorbus aucuparia</i>	Rosaceae	Lijsterbes	7	517
<i>Spartium junceum</i>	Fabaceae	Bezemstruik	30	518
<i>Spergularia rubra</i>	Caryophyllaceae	Rode schijnspurrie	4	519
<i>Stachys alopecuroides</i>	Lamiaceae		8	520
<i>Stachys alpina</i>	Lamiaceae	Alpenandoorn	1	521
<i>Stachys recta</i>	Lamiaceae	Bergandoorn	8	522
<i>Stachelina dubia</i>	Asteraceae		3	523
<i>Stellaria graminea</i>	Caryophyllaceae	Grasmuur	4	7 524
<i>Stellaria holostea</i>	Caryophyllaceae	Grootbloemmuur	2	6 525
<i>Streptopus amplexifolius</i>	Liliaceae		7	526
<i>Succisa pratensis</i>	Dipsacaceae	Blauwe knoop	7	527
<i>Swertia perennis</i>	Gentianaceae		7	528
<i>Tamus communis</i>	Dioscoreaceae	Spekwortel	1	529
<i>Tetragonolobus maritimus</i>	Fabaceae	Hauwklaver	6	530
<i>Teucrium pyrenaicum</i>	Lamiaceae		2	8 531
<i>Teucrium scorodonia</i>	Lamiaceae	Valse salie	4	532
<i>Thalictrum aquilegifolium</i>	Ranunculaceae	Akeleibladige ruit	9	533
<i>Thalictrum minus</i>	Ranunculaceae	Kleine ruit	12	534
<i>Thesium alpinum</i>	Santalaceae		12	535
<i>Thesium pyrenaicum</i>	Santalaceae	Weidebergglas	4	12 536
<i>Thymus serpyllum</i>	Lamiaceae	Wilde tijm	1	11 537
<i>Tilia cordata</i>	Tiliaceae	Winterlinde	30	538
<i>Tofieldia calyculata</i>	Liliaceae	Tofieldia	2	7 539
<i>Tordylium maximum</i>	Apiaceae		6	540
<i>Torilis arvensis</i>	Apiaceae	Akkerdoornzaad	5	541
<i>Tragopogon pratensis</i>	Fabaceae	Gele morgenster	12	542
<i>Trichophorum cespitosum</i>	Cyperaceae		11	543
<i>Trifolium alpinum</i>	Fabaceae	Alpenklaver	7	544
<i>Trifolium badium</i>	Fabaceae	Bruine klaver	7	545
<i>Trifolium delortii</i>	Fabaceae		2	546
<i>Trifolium medium</i>	Fabaceae	Bochtige klaver	30	7 547
<i>Trifolium montanum</i>	Fabaceae	Bergklaver	30	7 548
<i>Trifolium pratense</i>	Fabaceae	Rode klaver	7	549
<i>Trifolium repens</i>	Fabaceae	Witte klaver	11	550
<i>Trifolium rubens</i>	Fabaceae		7	551
<i>Trisetum flavescens</i>	Poaceae	Goudhaver	7	552
<i>Trollius europaeus</i>	Ranunculaceae	Kogelbloem	7	553

<i>Tussilago farfara</i>	Asteraceae	Klein hoefblad	30	9	554
<i>Urtica dioica</i>	Urticaceae	Grote brandnetel	30	9	555
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Ericaceae	Blauwe bosbes		7	556
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Ericaceae	Rijsbes		8	557
<i>Valeriana montana</i>	Valerianaceae	Bergvaleriaan	1	7	558
<i>Valeriana officinalis</i>	Valerianaceae	Echte valeriaan		8	559
<i>Veratrum album</i> ssp. <i>album</i>	Liliaceae		5	7	560
<i>Veratrum album</i> ssp. <i>lobelianum</i>	Liliaceae			7	561
<i>Verbascum lychnitis</i>	Scrophulariaceae	Melige toorts	5		562
<i>Verbascum nigrum</i>	Scrophulariaceae	Zwarte toorts		9	563
<i>Verbascum pulverulentum</i>	Scrophulariaceae	Vlokkige toorts	4		564
<i>Verbascum sinuatum</i>	Scrophulariaceae			6	565
<i>Verbascum sinuatum</i>	Scrophulariaceae			6	566
<i>Verbena officinalis</i>	Verbenaceae	IJzerhard	30	1	567
<i>Veronica beccabunga</i>	Scrophulariaceae	Beekpunge	1	7	568
<i>Veronica bellidiodes</i>	Scrophulariaceae			10	569
<i>Veronica chamaedrys</i>	Scrophulariaceae	Gewone ereprijs		9	570
<i>Veronica fruticans</i>	Scrophulariaceae			10	571
<i>Veronica fruticulosa</i>	Scrophulariaceae			10	572
<i>Veronica officinalis</i>	Scrophulariaceae	Mannetjesereprijs		7	573
<i>Veronica ponae</i>	Scrophulariaceae		1	9	574
<i>Veronica serpyllifolia</i>	Scrophulariaceae	Tijmeprijs		9	575
<i>Viburnum opulus</i>	Caprifoliaceae	Gelderse roos	30	12	576
<i>Vicia cracca</i>	Fabaceae	Vogelwikke	1	7	577
<i>Vicia onobrychioides</i>	Fabaceae	Franse wikke		9	578
<i>Vicia pyrenaica</i>	Fabaceae		30		579
<i>Vicia sepium</i>	Fabaceae	Heggewikke	30	7	580
<i>Vincetoxicum hirsutiflorum</i>	Asclepiadaceae	Engbloem	1		581
<i>Viola cornuta</i>	Violaceae	Hoorviooltje		7	582
<i>Viscum album</i>	Viscaceae	Maretak	30		583
<i>Viscum album</i> ssp. <i>austriacum</i>	Viscaceae	'Kiefer Mistel'	5		584
<i>Vulpia myuros</i>	Poaceae	Langbaardgras		12	585
<i>Xeranthemum inapertum</i>	Asteraceae	Gesloten strobloem		6	586

Verantwoording Nomenclatuur

Wanneer een gebied bezocht wordt waarvoor geen goede veldflora beschikbaar is, wordt het erg moeilijk om consequent een bepaalde nomenclatuur te volgen. Er wordt wel hard aan een Spaanse flora gewerkt (S. Castroviejo), in totaal 22 delen, waar tot nu toe 8 delen van verschenen zijn. Dat biedt dus geen soelaas. De conclusie moet luiden dat een goede veldflora (nog) niet voorhanden is.

De samenstellers van de plantenlijst Pyreneeën 2001 hebben vooral de nomenclatuur gevolgd, zoals die gebruikt wordt in de Flora Helvetica (Lauber en Wagner). Het is een recente flora en zeker voor de hogere delen van de Pyreneeën zeer geschikt. Ook de familienamen zijn betrokken uit deze flora. Dat betekent wel dat voor de varen de familienamen anders zijn dan bijvoorbeeld in Heukels' Flora van Nederland. Als de Flora Helvetica geen uitsluitel gaf zijn we vooral afgegaan op Polunin en Smythies (1997). In het veld is ook frequent gebruik gemaakt van Grey-Wilson en Blamey (1980). Er zijn vooral in en rond Jaca nogal wat planten aangetroffen die typisch tot de Middellandse Zee flora behoren. Daar was niet echt op gerekend. Dat betekent dat niet alle planten van een naam voorzien konden worden. In eerste instantie hebben we Grey-Wilson en Blamey (1998) gebruikt. Bij latere determinatie is vooral ook gebruik gemaakt van Burnie (1990), en Lippert en Podlech (1989). In incidentele gevallen gaf Marain en Cristobal (1997) uitsluitel, met name wanneer er endemen in het spel waren.

Deze plantenlijst is tot stand gekomen door de inbreng van deelnemers.

De lijst is in de uiteindelijke vorm samengesteld door Manuel Kneepkens en Annie Vos.

De nomenclatuur van de orchideeën is door Jan Jonker verzorgd.

Geraadpleegde literatuur:

Binz, A. - Schul- und Exkursionsflora für die Schweiz, 19e dr., 1990, Basel.

Burnie, D. - Wild Flowers of the Mediterranean, 1995, London.

Dupias, Georges - Fleurs du Parc National des Pyrenees, z.j., Tarbes.

Grey-Wilson, Chr. en M. Blamey - Pareys Bergblumenbuch, 1980, Hamburg.

Grey-Wilson, Chr. en M. Blamey - Wilde flora rond de Middellandse Zee, 1998, Haarlem.

Huxley, A. - Alpenflora van het Europese bergland, 1968, Amsterdam.

Lauber, Konrad en Gerhart Wagner - Flora Helvetica, 2e dr., 1998, Bern.

Lippert, W. en D. Podlech - Pflanzen der Mittelmeer Küsten, 1989, München.

Marain, E.G. en L.M. Cristobal - Plantas silvestres del Pirineo Aragonés, 1997, Madrid.

Meijden, R. van der - Heukels' Flora van Nederland, 22e dr., 1996, Groningen.

Polunin, Oleg - Bloemen en planten van Europa, 1970, Wageningen.

Polunin, Oleg en B.E. Smythies - Flowers of South-West Europe, 3e dr., 1997, Oxford.

Thommen, E. - Taschenatlas der Schweizer Flora, 3e dr., 1961, Basel.

Reacties zijn welkom bij de samenstellers, bij wie ook informatie te krijgen is.

Manuel Kneepkens (0314-662958) en Annie Vos (0598-618009).

CATANANCHE
CAERULEA

